

Kiadóhivatal:

Báter-nyomda, Kaszinó-bazár
épület.Az előfizetési pénzek és hirde-
tések ide küldendők.

Hirdetések

legutányosabb számítással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája.

Egyes szám ára 20 fillér.

Szerkesztőség:

Bezerédj István-utca 5. szám.

Ide küldendők a lapot ér-
deklő összes közlemények.

Előfizetés:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.

Néptanítóknak,

ha az előfizetést egész évre előre
beküldik, 5 kor.

A szekszárdi áll. főgimnázium zászlószentelési ünnepe.

A szekszárdi állami főgimnáziumnak e hó 21-én fényes, minden tekintetben pompásan sikerült ünnepe volt. Ekkor avatták fel az ifjuság új zászlóját, amelynek habos, fehér selyme, mintha szimbolizálni akarta volna ezt a szép *fehér napot*, az ifju lelkek tiszta örömet s magának a vidéki s helyi közönségnek őszinte érdeklődését s aldozatkész lelkesedését. De ez a kibontott fehér lobogó még egyebet is jelképezett. Talán a szeretet, béke galambjának volt suhogó szárnya? Vigan csapkodott fent a levegőben, mintha csak repesőn örülne azon a gyönyörű harmonián, amely, legalább ezen az egy napon, a különböző hitűek és másként gondolkozók lelkét betöltte.

Az érzelmi egység, az egymást megértés gyönyörű szép napjának mondhatjuk ezt a most lezajlott ünnepelet.

Egy igazán buzgó, nagy katolikus főúri asszony volt a zászlóanya. Elhozta mély vallásosságát, büszkén hangoztatta, hogy nagy súlyt helyezett rá, hogy ez az új zászló az ő saját vallásának szokásai szerint szenteltessék fel, de súlyt helyezett arra is, hogy az összes vallásfelekezetek által is megáldassék, mert ezen tényben látta megvalósítva az anyyira kívánatos és szükséges vallási békét és egyetértést. Ime tehát a zászlóanya lelkének ragyogó koronája a hit, a mély vallásosság, mindez azonban annak a szépséges koronának inkább csak az aranykerete, de ez aranyfoglatban még szebben tündöklő gyémánt ragyog, az általános emberszeretet, mások hitének megbecsülése.

Mi, akik egyáltalán nem szeretünk foglalkozni e hasábokon hitbeli dolgokkal és kérdésekkel, örömmel konstatáljuk, hogy akárcsak maga, a méltóságos zászlóanya, a különböző felekezetek papjai is helyzetük magaslatára emelkedtek. Egyesek valóságos önmegtadással győzték le aggályait, hallgattatták el vélt, vagy mondjuk valódi sérelmeiket s e szép napon tanubizonyosságot tettek arról, hogy minden vallás egyformán szép és jó, ha a szeretet tölti meg mélyeséges tartalommal.

Végtelenül örülünk tehát az egymás-megértés eme szép ünnepének. Üdvözljük a pihenését, nyugalmit feláldozó zászlóanyát; az ünnep lelkes létrehozóját: Wigand János főgimnáziumi igazgatót, ki erős hazafias szellemben vezeti az intézetet annak létre-

jötte óta, ki nemes szívvvel őszinte barátja az ifjuságnak s nemesak tanítja, oktatja, de neveli is; üdvözljük a lelkes tanári kart, amely szép munkájában segíti, támogatja őt s végezetre tiszta szívből kívánjuk, hogy a most felszentelt új zászló legyen mindörökké az eszme, idealizmus, a hazaszeretet szépséges szimbóluma, váljék valóra a fenkölt lelkü zászlóanya gyönyörű jelmondata, vagyis, hogy legyen a fiatal-ság testileg edzett, jellemében erős, lélekben művelt; tudjon hevülni, lelkesedni, embert, hazát szeretni, legyen minde-nike hű hitéhez, vallásához, de e mellett ne felejtse el, hogy a mai nehéz napokban nem annyira a különféle *vallásokra*, mint a *vallásosságra* van égető szükség, mert az élet nagy malomköve őrli, egyre őrli a hitet, annak tiszta buzáját s abból nem a lelki megnyugvás s megelégedés lánglisztje válik ki, de a lelki meghasonlás s a teljes erkölcsi züllés szemetes korpája...

— A szép, emelkedett s mindvégig lelkes ünnepség lefolyása a következő:

Előkészületek az ünnepségre. Tisztelgés a főispánnal.

Már napokkal előbb nagy sürgés-forrás volt Szekszárdon. A gondos mamák az utolsó öltést, igazítást lázas sietséggel tették meg a kis koszorus leányok fehér ruháján. A főgimnázium udvarán sátrakat vertek. A tanári karból felkért pár rendező, különösen Bartal Kornél, Pataki Jákó pedig ugyanam jár, kelt, bolygott össze-vissza, hogy minden a legnagyobb rendben legyen a nagy napon.

A zászlóanya, Apponyi Gézané grófné, amint már jeleztük, még pénteken este megérkezett Hőgyészről. Másnap, szombaton délután egy óra előtt a tanári kar tisztelgett előtte. Wigand János igazgató rövid, szép beszédben előszóval is felkérte őt a zászlóanyai tiszt elvállalására.

A grófné a következő, az ő eredeti, érdekes gondolkozását karakterizáló beszéddel mondott köszönetet:

Igen tisztelt Igazgató ur!
Tisztelt Tanári Kar!

Nagyon köszönöm szíves üdvözlésüket és biztosítom Önöket, hogy készséggel vállalkoztam a zászlóanyai szerepre. Mert nemcsak megtisztelőnek tekintem ezen megbízást, de meggyőződéseimből kifolyólag főleg azért fogadtam örömmel felhívásukat, mert a zászlóavatás ünnepélyének keretében megvalósítva látom azon főmozzanatot, melyre már tavaszi beszélgetésünk alkalmával nagy súlyt helyeztem. Értem a saját vallásomban foganatosított zászlószentelést, melyet a gimnáziumban képviselt összes vallásfelekezetek által való megáldás kövessen.

Ezen tényben látom megvalósítva az anyyira kívánatos és szükséges vallási békét és egyetértést.

Ép azért mondhatom, nemcsak lelkesedéssel fogadtam el megtisztelő felszólításukat, hanem még küzdelem árán is lehetővé tettem megjelenésemet, mert gyengél-

kedő egészségem miatt, megkezdett gyógykezelésem megszakítása ellen kezelő orvosom komoly ellenvetést emelt. De biztosíthatom az urakat arról is, hogy már azért is szívesen vállalkoztam ezen zászlóanyai szerepre, mert anyai szívem sugallatát követve, mindig igaz, őszinte vonzalommal viseltem a fiatalság irányában és mindazon tények és törekvések iránt is, melyek a fiatalságot érdeklik.

Fogadják, tisztelt Uraim, ismételt köszönetem kifejezését.

A harsány éljenzéssel fogadott beszéd után bemutatták a grófnénak, a még nem ismert tanárokat, kikkel élénk beszélgetésbe merült. Ezután ebéd következett, a melyre több helyi notabilitással, az egész tanári kar hivatalos volt.

Lampionos menet — szerenád.

Este a zászlóanyát szerenáddal tisztelte meg a főgimnázium ifjusága. A hosszú menet $\frac{3}{4}$ kilenczkor, katonazene kísérettel vonult fel a megyeházára. Száz meg száz lampion fényelt festői tarkabarkaságban, érdekesen világítva meg a vármegyeház tágas udvarát, melyet egészen megtöltött a nagy közönség. Pazar Dezső tanár vezetésével az énekkar Beethoven Éji dalát énekelte szépen, nagy precízitással, majd a katonazenekar játszott szebbnél szebb magyar dalokat.

Ezután Kovács László végzett növendék tartott igazi poétai szárnyalású beszédet, mely így hangzik:

Méltóságos Asszonyom!
Kegyes Védnőknőnk!

A szekszárdi főgimnázium eljött a zászlóavatás előestéjén, hódolatát bemutatni méltóságodnak s megköszönni azt a kiváló kegyet, hogy intézetünknel a zászlóanyai tisztet elfogadni szíveskedett.

A zászló mindig egy eszme jelvénye. Az eszmék pedig változnak és elbuknak, hogy más alakban új életre keljenek, de mindig és mindenkor az emberiségnek javát, boldogulását célozzák. S a mi zászlónk éppen úgy a nagy cél szolgálatába szegődött, mint bármely lobogó, melyet e haza földén fölszenteltek.

De hát mi is volt a zászló azelőtt és mi most?

Nem régen büszke jelvény harcza-vészbe, Czikázó pengék s ménrobaj között, S száz ércztorok gyújtó sárkánytűzbe, Fehér damasztján vérkönny gyöngyözött.

A névtelen zászlótartók elestek,
Ki tudja hol, ki tudja hány — ?
Ahol a harc bigája feldübörgött,
A zászló ott járt mindenütt nyomán.

Ott repkedett a legbátrabb kezében,
S egyik csatáról más csatára szállt,
Árnyékában meghalt egy nemzedék, de
Mégvédte mindig az édes hazát.

Uj kor derült. Többé barbár erőszak
Nem ül győzelmi tort gyengébb felett,
Harcz lesz most is, de azt nem vivja immár
Vérítasult ádáz titánsereg.

Harcztűzben ég, ha szikrázik az üllő
A riadó: zúgó pörölycsapás,
Harczter lesz a kalászáldotta rónán
Hol küzd a verítkező kaszás,

A tanterembe', hol nemes rügyet
Gondos kertész a zsenge gallyba vág;
Apolja a palántát és megőrzi
A fésző bimbó tiszta illatát.

S zászlónk, amelyet fölavat a holnap,
A munka templomába' nyer helyet,
És nem fürdik meg vérnek biborában,
Nem leng legázolt testhalom felett.

A szalagára írva „Összetartás”.
Csudás, aczélt olvasztó lángereő.
Kezet kéz fogva, nincs mi elsőpörjőn,
Legyen folyam bár, sziklát görgető.

A zászló fent lobog, Selymét dagasztja,
Önzetlen cél, nagy eszme, gondolat,
Alatta harcol büszke céltudatban
Fölvértezett, serény, ifju csapat.

A zászlótartók mostan is elesnek
Ki tudja hól, ki tudja hány - ? ...
De a zászló az diadalra jut,
S büszkén lobog boldog, szabad hazán!

Méltóságos Asszonyom!

Ennek a zászlónak lesz Méltóságod
védnöke. Holnap vesszük ki vászontakaró-
jából, holnap adjuk át rendeltetésének. Méltó-
ságod látja szárnybontását s szívünk egész
őszinte lelkesedésével kívánjuk, hogy soká
gyönyörködhessek benne és megérje azt
az időt, mikor

... a zászló diadalra jut

S büszkén lobog boldog szabad hazán!

A százakra menő közönség nagy él-
jenzéssel és tapssal fejezte ki hozzájárulá-
sát a szép üdvözlő beszéd jókívánságához.

Apponyi Gézáné grófné, férjével Appo-
nyi Géza gróf főispánnal s leányával,
Gizella grófnővel, továbbá Simontsits Ele-
mér alispánnal, Jeszenszky Andor gazd.
egyl. elnökkel és másokkal az emeleti elő-
csarnok középső ablakában hallgatta végig
a szerenádot.

„Nagyon szép volt, köszönöm mind-
nyájuknak!” ezt kiáltotta le mosolyogva s
kézzel is integetve.

Nevében Apponyi Géza gróf főispán
is köszönetet mondott. Egyszerű, keresetlen
szavakat intézve a lelkes fiatalsághoz.

Estély az alispánnál.

Már a szerenád alatt, de e közben is
egyre gyűlt a közönség a Simontsits Ele-
mér alispán által adott estélyre, amelynél
fényesebbet nagyon régen, vagy talán még
nem is igen látott az öreg vármegyeház.

A vendégeket özv. Simontsits Béláné
öméltósága és Simontsits Elemér alispán
fogadta a szalonban, amely csakhamar ki-
csinynek bizonyult a nagy sokaság befoga-
dására. A szerenád befejeztével megérke-
zett Apponyi Gézáné grófné és kísérete is.
Egy darabig itt folyt a társalgás, majd át-
vonult az egész társaság a vármegyeház
nagytermébe, amelybe ez estére az alispán
a villanyt is bevezettette. A háromezer gyer-
tyafénynyel megvilágított nagyterem pazar
látványosságzámba ment. A vakító villany-
fény sugár-özöne misztikus, káprázatos
fénybe vonta a sok közéleti nagyságnak a
falakról leintetgető arcképét. Először aka-
ratlanul is odafeltekintett mindenki, de volt
odalent is elég megszemlélésre érdemes.
Senki zokon ne vegye, ha a látóvalók
között a hölgyek után — mindjárt a terít-
ett asztalra térek át. A szakácsművészet sok
remeke volt ott felhalmozva szabálytalan
rendben, de kiváló izléssel, inyet csiklandozó
módon.

A hatalmas balatoni fogasok, tengeri
rások, — más fajta halak, a piros ropo-
gósan feléd nevető malacok, a különféle
pástétomok, a messze illatozó málna és
ananász, a temérdek kugler cukorka és
sok egyéb — a legpompásabb csendéleti kép.

A társaság a buzavirággal díszített
asztaloknál nemsokára vidám, fesztelen cse-
vegésbe merült. Közben az inasok, szolgálk
teát és levest szolgáltak fel, majd kiki hoz-
zálatott a temérdek ennivaló fogyasztásá-
hoz. A háziasszonyi tisztet özv. Simontsits
Béláné látta el sok figyelemmel és szere-

tetméltósággal, de a pazar tálalás mellett,
kinálgató gondossága félig-meddig hajótör-
ést szenvedett, mert a hatalmas fogyasztás
daczára is — a lakoma végén a hosszú
terített asztal majdnem érintetlennek látszott.
Alispánunk gyengélkedő neje a karzatról
szemlélte a hullámzó társaságot. Ott fogadta
az őt üdvözölni zárandokolókat.

Miután pedig a pezsgőt is felszolgál-
ták — míg a a nagytermet rendbehozták,
a társaság néhány percre a szalonokba
vonult vissza, de aztán ismét visszatért a
nagyterembe, hol a házigazda Simontsits
Elemér megkezdte a csárdást Apponyi Gi-
zella grófnővel s mások is követték példáját.

A zászlóanya Apponyi Gézáné grófné
ugy 11 óra felé visszavonult. A társaság
többi tagjai azonban vig poharazás és táncz
között éjjel után 2 óráig maradtak együtt.

A társaság nagyobb része ez alkalom-
mal férfiakból állott. A nők közül csak
azok voltak hivatalosak, akik a két házi-
asszonnyal még is gyakoribb érintkezésben
állanak.

A jelenvolt hölgyek névsora a követ-
kező: Apponyi Gézáné grófné, Apponyi
Gizella grófné társalkodónőjével, Agoston
Istvánné, Bajó Pálné, Bajó Jánosné, dr.
Beöthy Károlyné, Bodnár Istvánné, Fónagy
Józsefné, dr. Hagymássy Zoltánné, Hazs-
linszky Gézáné, Lányi Valériával, dr. Kra-
molin Gyuláné, dr. Leopold Kornélné, nő-
vérével, Kornis Vilmával, Leopold Lajosné,
dr. Müller Ferenczné, Nits Istvánné, dr.
Pesthy Pálné, Scholtz Gusztávné, Tomcsányi
Lajosné, Triebler Ima, Wigand Jánosné:
Hedvig, Janka, Edith leányaival.

A zászlószentelés napján.

Vasárnap, június 21-én reggel 4 óra-
kor mozsárdörgés figyelmeztette Szekszárd
város közönségét a végbemenendő ünne-
pségre. A házakat itt is, ott is fellobogóz-
ták s a 9 órára kitűzött ünnepség előtt már
egy jó órával csak úgy hullámozott a tömeg
szerteszét az egész városban, de legkivált
a főgimnáziummal szemben levő sétatért
özönlötte el.

Nemsokára egymásután érkeztek a
fehér ruhás nyoszolyó lányok, angol miss-
hez illő komolysággal ült legtöbbsé a ro-
bogó kocsin, kellőleg értékelve azt a kis
szabadságot, hogy anyai felügyelet nélkül
roboghat végig vőfélyével a bizonyára csak
öt bámulók előtt, a hosszú utczasoron.

A menet

A festői menet úgy 10 óra után indult
ki a főgimnáziumból, elől a katonazenekar-
ral, mely indulókat játszott. A zenekar után
a főgimnázium ifjusága haladt. Az új zászló
Zöld Márton VII-ik osztályu tanuló vitte,
dizsmagyarban. Négy fehérruhás leányka,
névszerint Agoston Böske, Bodnár Mariska,
Gyergyai Margit és Kövessy Margit fogta
közre, kezükben virágcsokorral és füzérral.
Utánuk két négyes sorban Adamecz Vilma,
Kovács Doca, Máthis Böske, Parragh Mártha,
Reichert Stefánia, Rull Lina, Wigand Hed-
vig jöttek, kik később a zászlóanya közvet-
len kíséretét képezték. Ezután két oldalt a
következő párok vonultak el: Adamecz
Gizi Balla Sándorral, Babits Angyalka dr.
Szalay Lászlóval, Diczenty Panni Erdős
Zsigmonddal, Dífingery Sári Máthis Andor-
ral, Dimitrovics Margit Ferner Sándorral,
Friedmann Ilonka Reichl Dezsővel, Kálmán
Ilonka Gróf Auréllal, Kamarás Józsa dr.
Borostyán Sándorral, Kamarás Jolán
Beke Ferenczcel, Kristofek Margit László
Józseffel, Laky Irén Farbaky Józseffel,
Leopold Böske Parrag Ottóval, Linhardt
Hilda dr. Pártos Gyulával, Linhardt Melá-
nie Salamon Andorral, Micsky Mariska
Szabó Ferenczcel, Mihálovics Ida Babits
Sándorral, Orosz Flóra dr. Eibach Kornél-
lal, Pirnitzer Irén dr. Bartal Kornéllal, Pir-
nitzer Edith Horváth Alajossal, Reisz Lidia
Berényi Győzővel, Reichert Irma Mihálo-
vich Istvánnal, Reichl Elza Kramolin Vil-
mossal, Rill Mariska Tolnai Arthurral, Sa-
lomon Böske Sternfeld Józseffel, Salamon
Frida Weidinger Imrével, Salamon Elza
Pirnitzer Edével, Schmiedeg Margit Griesz
Andorral, Seiner Ilonka Linhardt Alfrédal,

Stann Sári Révész Ferenczcel, Sternfeld
Ilonka Halmos Józseffel, Stockinger Emilia
Schwartz Jánossal, Szabó Juliska Földes
Lászlóval, Szabó Böske Bodnár Jenővel,
Szerémy Margit John Sándorral, Wigand
Edith Somogyi Zsigmonddal, Treer Ilonka
dr. Zsigmond Ferenczcel, Ziegler Irénke
Stockinger Jánossal.

A menetet a polgári iskola ifjusága
zárta be a tantestülettel. Az ipartestület is
impozáns számmal vonult ki André István
elnök vezetésével.

A zászlóanya üdvözlése.

A hatalmas menet a sok szülővel,
vidéki vendéggel és érdeklődővel hosszú
kigyózó vonalban így ért a vármegyehá-
zához, hol Wigand János igazgató a tanári
karral, koszorús leányokkal egyenesen a
nagyterembe ment, tisztelgésre a zászló-
anyához.

Itt Simontsits Elemér III. oszt. tanuló
lépett ki a sorból s gyönyörű bokkrétát nyuj-
tott át gróf Apponyi Gézánnak a követ-
kező szép kis vers bator elmondásával:

Csendül ünnepünk harangja,
Buzgó szívek tiszta hangja,
Benn' egy érzés, gondolat:
Hála Néked s hódolat,
Hódolat színes jelét,
Bizva nyujtjuk im' feléd,
Rózsakelyhek ajka esd:
Fogadd szívvel örömet,
Adj ma szivedben helyet,
Légy velünk s az Ég Veled!

Ezután Wigand János főgimnáziumi
igazgató, a következő formás szép beszéd-
del üdvözölte a zászlóanyát:

Méltóságos Grófné!

Fogadjá kegyesen főgimnáziumi tan-
testületünk és ifjuságunk s a velünk együtt
ünneplő nemes jó szívek igaz hódolatát és
szívbeli üdvözlését!

Ha más nem, ez a hely, ahol intéze-
tünk bölcsője állott, annak a nemes és eré-
lyes fölbuzdulásnak emléke figyelmeztet
arra, hogy előkelő szellemi tevékenységre
hivatott intézetünk ne áldozzon üres for-
máknak és jelentőség nélküli szokásoknak.

Mai ünnepünkkel egy új, üde és haté-
kony életerővel bíró ágat akarunk beleol-
tani iskolánk élőfájába s midőn zászlóanya
védelme alá helyezzük, a szokásos forma
benső harmóniába olvad intézetünk szelle-
mével, erkölcsi tartalmával, azt jelképez-
vén, hogy oktató és nevelő munkánkban
az anyai, az igazi szeretet bensősége, tü-
relme, gondossága, lelkiismeretessége és
szigora lebeg előttünk.

El vagyunk telve hálával, hogy Méltó-
ságod a zászlóanyai tisztség szíves elfo-
gadásával lehetővé tette, hogy a magában
is oly vonzó jelkép elmét és szívet lebilin-
cselő életet nyerjen. Esedezünk, kegyesked-
jék a mai napon ránk árasztani fenkölt
lelke fényét és jóságos szíve melegét s fog-
lalja el az ifju szívek e mai ünnepének
trónját.

A templomban.

A menet innen a templomba indult.
A zászlóanya Wigand János karján, Gizella
grófné pedig, ki mellett ott haladt társal-
kodónője is, Döry Hugó vezetésével, köz-
vetlenül a zászló után vonult be a szoron-
gásig megtelt templomba. Itt először szent
mise volt, melyet Fekete Ágoston tolnai
prépost mondott Wölfel Ferencz és Kapossy
Iván káplánok segédletével. Segédkezett
még a misénél az intézet két volt növén-
déke: Finta János és Zahratka József
papnövendék is.

Mise után Szabó Géza hittanár lépett
a szószékre s a következő szép, szárnyaló
ünnepi beszédet mondotta:

Kedves Tanuló Ifjuság!

Az a hófehér lobogó, melyet nem-
sokára a szentelt víz harmata érint s mely
alá, mint intézeti, ifjusági zászló alá, sora-
kozni fogtok, nem hadi jelvény, nem harci
lobogó, melyet véres csaták tomboló viharai
lengetnek meg a harczok mezején. Óh nem!
És mégis harczot jelent e zászló ti néktek.
Küzdelemre szólít fel e lobogó benneteket.

Es pedig oly küzdelemre, melynek sikerétől függ földi és égi boldogságotok.

Kedves Ifjuság! Ha e felszentelendő zászlóra vetem szememet, már annak hófehér színe épp úgy, mint annak dísz, ékesége, a magyar nemzeti czimer, önmagában is egy-egy kiáltó harci riadó, mely arra hívja fel az ifjuságot, hogy a szivtisztaság s a hazafiság tisztasága: e kettős nagy lelki és nemzeti érdek legyen minden küzdelmének legfőbb érdeke, legfőbb kincse!

Tiszta szív — kristálytisza honfi jellem! Ezt a két szent eszmét látom e felszentelendő lobogóban kifejezve. Mind a kettőnek megvalósítása életszükséglet a magyar tanulóifjuságra nézve. Két ország követeli tőled ezeket kedves Tanuló Ifjuság! A Mennyország és Magyarország!

Hogy a Mennyország tiszta szívet követel tőled, azt jól tudod isteni Megváltód szent tanításából, aki ezt mondta: „Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent!” És ismét másutt: „A mennybe semmi tisztátalan be nem mehet!”

Kedves Ifjuság! Más szóval ez annyit jelent, hogy a szivtisztaság az örök boldogság elnyerésének elengedhetlen létfeltétele. A Mennyország belépő-díja ugyanis csupán egy szál szép virág és ez a liliom.

Sajátságos és érdekes találkozás az eseményeknek, hogy e lélekemelő zászlószentelő ünnepet éppen az ifjuság örök ideáljának ünnepén, szent Alajos napján üljük. Őt is, a hercegi koronával ékeskedő ifjut is csupán szívének liliomtisztasága emelte a Mennyország fényhonába. Szent Imre herceg, édes hazánk, Szűz Mária virágos kertjének legszebb lilioma, a magyar tanulóifjuság nemzeti eszményképe és példányképe, szintén a szeplőtlen tisztaság liliom virágain haladva, küzdötte ki az örök élet koronáját.

Kedves Ifjuság! Ily dicső győztes vezérek hiteles zászlaja alatt küzdve küzdj és bizva bizzál, hisz maga a Mennyország örök királya lelkesít a harcra ezen isteni szózatával: „Vineuti...”, a győzőnek megadom az élet koronáját!

Ámde nemcsak égi hazánk, a Mennyország, hanem földi hazánk, Magyarország is feddhetlen tisztaságot követel tőletek. És most nem is a Szentírásra, hanem nemzetünk nagy költőjére hivatkozom, aki ezt mondja: „Minden az ég támasza...” Tiszta erkölcs a legszebb honfi erény! Tiszta erkölcs a legszilárdabb nemzeti lét-alap! Tiszta erkölcs, ez az a honfi szívekből épített sziklaerős nemzeti védőbástya, melyen tehetetlenül megtörnek a bel- és küllelenség leghevesebb támadásai!

Kedves Ifjuság! E tiszta erkölcsöt, a szív tisztaságát, melyből nyíló virágként fakad a hazafiság tisztasága, ezt ápolni szívetekben, mindenkor legszentebb nemcsak vallási, de egyuttal honfi kötelességek is.

Kedves Ifjuság! Bármely kor történetét tanulmányozod, meg kell győződnöd arról, hogy a nemzetek és államok igazi ereje és életképessége nem gyilkos fegyvereinek és halálszóró ágyúinak sokaságában, sem nagy hadi létszámában, hanem fiainak tiszta erkölceiben rejlik.

Örökké igazak maradnak a Szentírás ezen szavai: „Az igazság és az ebből fakadó erények felemelik a nemzetet, a bűn pedig nyomorultakká teszi a népeket!” Miért pusztult el Fenícia? Avagy mi sietette az egykori nagy világbirodalom: Assiria végromlását? Mi okozta egykor az oly hatalmas római birodalom teljes bukását? Egyedül és kizárólag az erkölcselenség, mely a most említett nemzetek fiainak szívében rágódva azoknak életerejét szívta ki, gyászosan igazolva a Szentírás eme szavait: „Az erkölcselenség a nemzetek sirásója.” Mihelyt elhervad a liliom a honfi szíveken, végelgyengülés áll be a nemzetek életében!

És ha ezek után végigtekintünk édes hazánk történetén, itt is csak az a tanulság érlelődik meg lelkünkben, hogy akkor volt igazán nagy, hatalmas, sőt rettegett ellenfél nemzetünk, amikor fiai, vitézei, katonái és vezérei mint az erkölcsi tisztaság példa-

képei tündököltek és mintha csak a tiszta erkölcsök rég letűnt liliomillatos aranykorszakát siratná újra a költő aggódó lelke, midőn így sóhajt fel:

„Régi dicsőségünk hol késél az éji homályban...
Mi a magyar most? Rút sybarita váz!”

És mi volt hajdan a tiszta erkölcsök virágkorában? Megfelel maga a költő e szavakkal:

„Oh, más magyarral verte vissza
Nagy Hunyadink Mohamed hatalmát.”

Ezeket írta Berzsenyi 100 évvel ezelőtt. Mit mondana ma, ha sirjából felkelne s szétnézne e hazában? Nem kérdené hazafias aggodalommal:

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?
Avagy virág vagy te hazám ifjusága?”

Kedves Tanuló Ifjuság! Légy te virág! Légy nemzetünk élettájának élő virága. Legyen a te szíved igazi liliomvirágkehely, melyen ragyogjon mindig az isteni kegyelem üdítő harmata, amint felragyog a kristálytisza tóban az égő napsugár. Nem vészesegény, nem elcsigázott idegzetű, nem sápkóros nemzedékre, hanem életerős, ép testben, ép lélekkel megáldott, erkölcsileg hőfehértiszta nemzedékre van szüksége szegény hazánknak. Oly nemzedékre, melyről a nemzetek Ura maga mintegy csodálkozva mondja:

„Ó mily szép a tiszta nemzedék...”

Kedves Tanuló Ifjuság!

Miként hallottuk, két ország támaszt jogos igényeket szívetek tisztaságához: a Mennyország és Magyarország.

Előttek leng immár a zászló, melyre ha jelszót írnek, nem írnek mást, mint nemzeti szabadságunk nagy apostolának és sokat üldözött martirjának, II. Rákóczi Ferencnek eme jelszavát: „Pro patria et libertate!” „A hazáért és szabadságért!” E szent jelszó lelkesítsen benneteket, kedves ifjuság mindenkor a lelki tisztaság hősiességében, élet-halál harcaiban, hogy hisz mindez édes hazánkért, a szabadságért, az igazi szabadságért, mely nem ismeri a bűn rabszolgálgánczait s végelemzésben égi hazánkért is folyik a harc és küzdelem és csak aki végig és végig küzd, annak homlokára terem a babér!

Kedves Ifjuság! A legnagyobb magyar ember mondta, hogy „A hazát semmiért — a hazáért mindent fel kell áldozni”, akkor nincs, nem lehet semmiféle áldozat nagy, melyet egy Istent tisztelő lélek s hazájáért lángoló honfi szív meghozni ne tudjon.

Legyen tehát e felszentelendő lobogó nemcsak hadi jelvény, legyen egyuttal a szivtisztaság szent, emlékezetes jele, legyen utmutató, mely liliomösvényeken édes hazánk boldogítására és égi hazánk örök boldogságának elnyerésére vezérel. Amen.

A beszéd után Fekete Ágoston felszentelte a zászlót. A katonazenekar, mint már előbb is, megható templomi darabokat játszott.

A zászló további megáldása.

Innen a menet visszavonult a főgimnázium tágas udvarára, hol két dízsátor volt felállítva. Az egyikben gróf Apponyi Gézáé foglalt helyet, férjével Apponyi Géza grófi párnával és leányával, Gizella grófnéval. Mellettek pedig: Wigand Jánosné, Návay Emilné, Széchenyi Sándor gróf v. b. t. t., Simontsits Elemér alispán, Forster Zoltán főjegyző, Hazslinszky kir. törvényszéki elnök, Kovács Sebestyén Endre, Jeszenszky Andor és mások.

A szemközi sátorban a különböző felekezetek papjai, Szentkirályi polgármester, Szabó Károly országgyűlési képviselő, Wigand igazgató a tanári kar egy részével helyezkedtek el.

A két sátor közötti teret a fehér ruhás nyoszolyók, vőfélyek töltötték be, fiatalos jókedvvel túrva a rekkenő hőséget, az éppen odátűző déli napsugarat. Két oldalt ott áll majdnem minden tanárnak a felesége is, akik különben a menetben is résztvettek — férjeik oldalán. Rajtuk kívül még óriási

érdeklődő közönség szorongott a tágas udvaron.

A közönség elhelyezkedése után a honvéd zenekar a Szózatot játszotta el. A gyönyörű dallamot a nagy közönség állva hallgatta végig.

Ezután Göde Lajos szekszárdi s. lelkes, s hittanár lépett a hevenyészett emelvényre. Fiatalos tüzzel és lelkesedéssel gyönyörű beszédet mondott, mely általános feltűnést keltett s amelyet hosszasan megtapsoltak. Beszéde szó szerinti való szövege a következő:

Tisztelt ünneplő közönség!

Templomból templomba jöttem. Emberi kézzel csinált templomból abba az örök Isten által készített nagyszerű templomba, amelyben mindenfelől élet lüktet, amelynek ékességei élő fák, mennyezete az égboltozat. Ott a templomban igyekeztem elmélyedni a nagy Isten titkaiban; csodáinak láttára mélyeséges áhitat fogta el egész valómat és leborulva imádtam őt, ki Atya, Fiu, Szentlélek. Itt ebben a templomban sem tehetek egyebet, mint leborulok nagysága előtt; mert az emberi szellem minden felséges megnyilatkozásának szemlélésekor önkéntelenül ajkamra tolnak a zsoltáros költő eme szavai: „Nem nekünk, Uram, nem nekünk, egyedül néked adassék dicsőség!” Midőn ezt a kibontott zászlót látom itt, melyet művészi kezek megragadóan széppé alkottak, feltáru előttem az örökkévalóság; az örökkévalóság, mely nemcsak az időnek, hanem az emberi lélekbe lehelt isteni eszméknek végtelen sorozatában áll. Igen, mert valamint a természetben nemcsak annak számtalan jelenségét, szemmel látható külső világát nézem, hanem nézem az Istenség által beléoltott őserőt, a megmásíthatlan örök tervet, s valamint a vallásban nemcsak annak külső megnyilvánulását tekintem, hanem tekintem a szív örök szükségét, a lélek örök vonalmát a végtelenhez, az élő hitet, az élő szeretetet s az isteni végtelen kegyelmet, épen úgy e jelvényben is annak nemcsak külső alakját látom, hanem az abban megnyilvánuló eszmét. A belsőt keresem mindenben, mert a külső változik, sőt elmúlik, de a belső változhatatlan, a belső örök!

Zászló!

T. K. Lehet-e könnyen csak elképzelni is ingatagabb valamit, mint ez a jelvény, ha csupán testi szemmel nézzük!? — A kis fűszálhoz tapadt harmatcsepp fényszen tündököl a napsugár. Jó egy kicsiny szellő, a fűszál meginog, a harmatcsepp lehull, a ragyogás véget ér. — A lobogó vakító fényben ragyog, a következő pillanatban elhomályosítja egy parányi felleg, most a szél szárnyain magasan hullámszik, majd annak tovaröppenése után szárnyaszegetten bukik alá, most nyugodtan pihen, majd mint a parányi fűszál — megmozdítja a legkisebb fuvalom. Ez a zászló testi szemmel nézve, ez a zászló külső világa.

És mi a zászló lelki szemmel nézve? Néhány évvel ezelőtt március 15-én láttam egy régi, régi zászlót, nem is zászlót, csak egy rudat, a melyről alácsüngött néhány darab rongy. Régi emberek voltak körülötte s dalolták reszkető, öreges hangon: „Kossuth Lajos azt üzente...” Én néztem a rongyos zászlót, néztem, de nem sokáig, eltakarták a szememből előtörő könnyek. Igen, mert az a jelvény beszélt nekem hangtalan hangon, beszélt mindennél hangosabban, beszélt sokat, nagyon sokat. Beszélt nagy időkről, nagy időknek nagy erényeiről, nagy bűneiről, magyar nemzetemnek nagy küzdalmairól, dicsőségéről, gyászáról, beszélt csodálatosnál csodálatosabb dolgokat. Annak a rongyos zászlónak látása ugyanazon pillanatban fölemelt és lesújtott, benne megtestesülve láttam hazámnak egész multját.

És valahányszor látok egy új zászlót, mindannyiszor elfog valami kimondhatatlan lelkesültség. Midőn nézem, amint a napsugárban ringatja fénylő szárnyát, midőn látom, milyen ragyogó szemekkel tekint rá az ifju nemzedék, úgy tetszik nekem, mint ha szemem előtt megnyílnék egy sejtelmes, titokzatos, földöntúli ragyogásban úszó kép: látom nemzetemet haladni a világosság, az

igasság, a szeretet istenországa felé, majd látom a kulturának azon a pontján, amely után lelke égő sóvárgással vágyódik, azon a ponton, a melyben a szellemet nem békózza le az emberi rövidlátás, a lélek szárnyait nem vagdalja el az önző szűkeklés, amelyben a hazának minden fia szereti a másikat, szereti mint embert s mint magyart; egy új zászlóban benne látom hazám jövőjét.

Igen, a zászló mult, jelen és jövő; emlékezet és remény; történelem és prófécia. A zászló: költészet, mely dalával elragad, zene, mely hangjával lángra gyújt, testet öltött vezényszó, mely a küzdelmek mennydörgését néma kiáltással tulharsogva irányítja csapatainak mozdulatát. Ez a zászló! De hogy ezzé legyen, adni kell belé tartalmat. Azt pedig nem adhatja meg semmiféle ünnepség; e zászlót tartalommal csak az ifjúság töltheti meg, amelynek majd tulajdonát képezi, megtöltheti azáltal, ha megmutatja, hogy akar és tud lelkesülni ideálokért, magas eszményekért, tud lelkesülni nemcsak pillanatra, hanem egész pályafutáson át, nemcsak szóval, hanem tettel.

A teremtésnek első hajnalán így szólt az Ur: Legyen világosság! az idők teljességében megjelent Istenember, a világnak ama Világossága, szóval, tettel mindig arra munkált: legyen világosság! „Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei atyátok tökéletes!” Ez a mi célunk, rendeltetésünk: szabad hazában szabad felvilágosodás, haladás, tökéletesedés, kultúra! Ezt a célt szolgálja a tudomány, midőn a multat és jelent kutatva irányítja, nemesíti az embert; ezt szolgálja a vallás, midőn az örökkévalóságot szomjazó emberi lelket viszi, ragadja magával az örökkévaló Istenségnek ama földfeletti, óhajta sejtett mennyei országa felé.

Ha a szekszárdi főgimnázium ifjúsága is ezt a célt tüzi maga elé és megmutatja, hogy a hazaszeretnek, a felvilágosodásnak nagy eszméit magáévá tette, hogy ezekért az eszményekért tud áldozni időt és erőt, ha megmutatja, hogy lelkében él a hit Istenben, hazánk jövőjében, nemzetünk rendeltetésében s lelkében él a mindent átható, személyt nem válogató, mindent kipótolni tudó örök szeretet, ha már ezeket megmutatja és e zászlót úgy tekinti, mint ezeknek az eszméknek látható szimbolumát, amelyet tisztaságban, fényben megőrizni szent kötelessége: majd akkor lesz valóban felszentelve ez a zászló.

S hogy e főgimnáziumban az ifjúságnak folyton éljen lelkében a dicső mult szelleme és a jobb jövő reménye s éljen lelkében az erre munkáló összetartásnak és kötelességnek érzete, hogy az ifjúsági élet legyen egy soha meg nem szűnő zászlószentelés, erre adja a mindenható Isten az ő mindeneket megszentelő szentlelkét s öntsön az ifjúságba ernyedetlen kitartást, erőt és égő lelkesedést. Amen.

Az evangélikus egyház nevében Reichert Gyula kistormási lelkész s hittanár mondott szép beszédet, amelyet nagyhatású imával fejezett be. Beszéde következő:

Ünnepöl gyülekezet! Szeretett ifjúság!

A zsolotárirónak saját nemzetéhez intézett szavai a 118. zsolotár 24. versében hangzanak fel lelkemben, mikor ezt mondja: „Ez az a nap, melyet az Ur rendelt; örvendezzünk és vigadjunk azon!”

Méltán veheti ez ihletteljes szavakat ajkaira ma ez állami főgimnáziumnak tanuló ifjúsága. Hisz e mai ünnepély, zászlóavatási ünnepe a tudomány és művészet nemes eszményeireit lelkesülő muzsák gyermekeinek. A muzsák e szentélybe sereglettünk im egybe, ünneplő gyülekezet, hogy egy nemes hivatású testület céltudatos munkásságának jelképekül zászlót avassunk. Bizonyára kell, hogy velünk érezzék a társadalomnak minden hű fia, a különböző felekezeteknek hűvei, hogy a közös öröm még közelebb hozza egymáshoz e haza gyermekeinek szívét és lelkét.

Örömről tehát úgy lesz teljes alap-

igénk értelmében, ha igyekezzünk mindennek-előtt megismerni:

1. *e zászló hivatását*, de továbbá azt is,

2. *hogy mire kötelez e zászló?*

Minden zászló egy ismertető jelvény, mely körül a rokonlelkek csoportosulnak. Ezért minden nemzetnek van zászlója, de mindazon testületnek is, amely bizonyos magasabb hivatás betöltését tűzte maga elé. Boldog nemzet az, melynek keblében sok oly nemzetboldogító eszme nyer életet, melyért zászlót bontani érdemes. Boldogtalan ellenben az a nemzet, melynek kebelén nem találhatunk megvalósításra méltó ideálok és így nem is lehetnek munkára hívó jelvényei.

Hála a gondviselésnek, Magyarországon ma már külön szimboluma van: a tudomány-nak, művészetnek, iparnak, kereskedelemnek, közlekedésnek, földmívelésnek s a fejlődés és haladás egyéb ágainak. A legnagyobb eszmét, a hazaszeretet magasatos ideálját jelképezi e lobogó! Ez egyesítse a tudományok ismeretében előre haladni törekvő tanuló ifjúságot velünk együtt, magyar nemzeti hivatásunk megvalósítására. E lobogó körül kell, hogy sorakozzék a haza minden polgára, bármely hitet vallja, bármely nyelven beszéljen is.

Szeretett Ifjúság! Ha e felavatandó zászló a ti ifjúsági testületeknek leszen jelvénye, úgy jelképezze az a *tudomány-szomj*, a *kitartó munka* s a *bajtársi egység* eszméjét is, akkor fogja az csak hivatását teljesíthetni s titeket egyesíteni egy nagy eszme szolgálatára: *a mi drága hazánk fölvirágoztatására*. Akkor valóban teljesül a zsolotáríró szava: „*Ez az a nap, melyet az Ur rendelt; örvendezzünk és vigadjunk azon!*” Ez előírja mindjárt ama *kötelességet* is, melyet e zászló alá csoportosuló testület-től joggal mindenki elvár.

E zászló kötelez titeket, szeretett ifjúság, a tudomány-szomj, kitartó munka s bajtársi egységen kívül végre még arra is, hogy a *nemzeti eszmét* hiven szolgáljátok.

Az ember vallásos érzésének kifolyása az, hogy midőn éltünknek valamely kiváló fontosságú eseménye nyilatkozik meg, Istennek segedelmeért esedezünk, hogy az Urtól legyen megáldva az alkalom, melylyel megkezdeni akarjuk az *eszme szolgálatát*. Hisz tudjuk, hogy Istentől jó minden jó és tökéletes adomány! *A vallásosságából ered az igaz szeretet* s ez teszi áldásossá életünket: *a családban, a társadalomban, a nemzet-testben*. Azért tehát a nemzeti eszmét csak akkor szolgálhatjátok hiven, ünneplő ifjúság, ha mindenkor Istennel kezdtétek s végzitek munkátokat.

A magyar ember hitvallása mindég e két jelszó volt: *Istenért és hazáért!*

A zászlóanya s a fehérruhás leányok veszik körül e nagy napon, kedves ifjúság, a ti zászlótokat! A zászlóanya képviseli a magyar nők egyetemét. A fehérruhás leányok a tisztaságot. Együtt képviselik a családot. Amint a család minden tagra szent kötelességeket ró, úgy ez a zászló titeket is ama nemes kötelesség teljesítésére ösztönöz, hogy a *nemzeti eszmét hiven szolgáljátok!* Ily értelemben felavatom immár e zászlót az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében. Akkor bizonyára megvalósul, amit alapigénkben a zsolotáríró oly szépen fejez ki, mikor azt mondja: „*Ez az a nap, melyet az Ur rendelt; örvendezzünk és vigadjunk azon!*” Amen.

Utána dr. Rubinstein Mátyás, a szekszárdi izraelita hitközség szónoklásról híres főrabijja mondta el az alábbi eszmegazdag, hazafias beszédet:

A természet keblében szunnyadó áldásos erők ellenállhatatlanul napfényre törnek s testet öltének ékes, bájos virágokban — s az emberi lélekben lüktető üdvhozó gondolatok is ellenállhatatlanul valóslásra törnek s testet öltének ékes, bájos virág gyanánt diszló külső alakban.

Ilyen üdvhozó gondolatnak külső megtestesülése ez avatás alatt lévő, ékes zászló.

E főgimnázium vezetőjének az ifjúság iránt meleg érzéssel eltöltött szíve sugallta a gondolatot, hogy amire ez intézetben az

ifjúságot oktatják, nevelik, hogy eltüntetve magából mindennemű választófalat, mely megoszthatná, váljon egyé érzelmeiben, mert érzelmeinek egybeolvadásában van az ő üdve, a haza ereje, fölvirulása, fényrederülése, — hogy az ifjúság ez egyesítésének eszméje külső alakban, látható jelben is időről-időre, az érzelmi világot emelkedettségre hangoló, az érzelmi világot fogékonyabbá tévő ünnepies pillanatokban az ifjúság szeme, lelke elé állíttassék.

Egy az ifjúság iránt meleg érzéstől áthatott szív sugallta e gondolatot, ott forrongott az, lüktetett a lélekben, nyilvánulásra vágyott, valóslásra tört, s im, e szemet, szívet gyönyörködtető diszes jelben nyert megtestesülést.

Nemes érzelem, áldásos gondolat hozta létre e jelt s nemes érzelem fakasztására, áldásos gondolat keltésére lesz hivatva.

Olyan mint a természet ölen fakadt virág, mely magában hordozza a föltételt új virágok fakasztására.

Nagy, üdvös erények keltője, hirdetője lesz ez egyszerűségében nemes, kedves zászló.

Maga magával, mint a főgimnázium, az egész ifjúság zászlaja azt fogja hirdetni az ifjúságnak, hogy *legyen egy*, — bárha a hitet illető felfogásában eltérés van is. Nem egyéb az, mint az érzelmi világ egy nyilvánulásának különböző formában kifejezése, mint *egy* léleknek különböző alakban jelentkezése.

Legyen azért egy az ifjúság. Szeretet hassa át, szeretet kapcsolja egymáshoz. Ez őt átfogó szeretetben van a *haza szeretete*, amire a zászlón diszló, a haza magasatos szimbolumát jelentő szent korona inti s buzdítja az ifjúságot.

Egy fának az ágai eltérnek egymástól, de közösek abban, hogy *egy* fának az ágai s az ágak a maguk összességében hordozói a fát védő, diszító lombnak, a fát ékesítő mosolygó áldásnak. S az ágak összessége: a haza valamennyi fiának összetartása, érzelemben egybeforradása teheti dússá, hatalmassá, diszessé, áldásossá a haza annyit ütött, vert fáját.

Legyen egy, tartson össze azért az ifjúság, mert ebben van záloga a haza javára való majdani munkálkodásának.

S hirdeti e zászló az ifjúságnak a szorgalmat, a törekvést, a fáradhatatlanságot. A tudomány fölülmulhatatlanul értékes, áldásos kincséhez csak fáradhatatlanság, lankadatlan utján értünk el. „Nem az égben vagy az”, mondja az írás, ám magasan van az mi fölünk s oda csak szorgalom s küzdés utján jutunk fel. S ha e fölfelé való utunkban netalán visszaklannánk, ne csüggedjünk el, folytassuk tovább utunkat, vegyük fel újra a küzdelmet — s a siker el nem marad: *Küzdj és bizva bízz!*

Im, át fogsz adatni rendeltetésednek, kedves zászló, hogy mint egy szent, magasatos szimbolum járj, lengj az ifjúság előtt, szeme, lelke elé tartva az igazságokat, tanításokat, melyeket üdvére követnie kell.

Legyen rajtad az Ur áldása. Látásod nyomán fakadjon áldás intézetünk tanulóifjúsága számára. Fölírásodból, jelvényedből, jeligédből az emberszeretet, a hazaszeretet, a munkaszeretet, a csüggedetlenség fénye áradjon az ifjúság lelkébe. Lengesed, lobogásod jelképezze az ifjúságnak a magasba szárnyalást, az eszményi felé törekvést, hogy mint egy szebb jövő záloga, mint egy eszményibb kor reménye hevílni tudjon nemes eszményekért: a jóért, nemesért, szépért, igazért. A magasba irányulásod, tanulóifjúság zászlaja, jelképezze az ifjúságnak a magasatörést tudásban, műveltségben. Fehér lebbenésed, mely olyan mintha egy angyali szárny libegése volna, az erények égi ragyogása felé emelje az ifjúság lelkét, szívet, — hogy erényekkel ékes, tudásban, műveltségben gazdag, lélekben erős, nemes eszményekért lelkesülni tudó fiakkal gazdagodjék e hon. Amen.

Az ifjuság átveszi a zászlót.

Az élénk éljenzés és taps elhangzása után Wigand igazgató átadta a zászlót az ifjuságnak. Magvas, mély gondolatokkal telt beszéde mindvégig lebilincselte a közönség figyelmét, ami pedig nagy szó, mert a déli forróság türelmetlenül kezdett lenni.

A magas szárnyalású beszéd szó szerint való szövege ez:

Méltóságos Grófné!

Mélyen tisztelt Ünneplő Közönség!

Kedves fiaim!

Midőn ezek után átadom nektek ezt a zászlót, szorosán véve alig volna mondani valóm. Ez a szép, nagy palota azon eszmények, szellemi és erkölcsi értékek kultuszának van emelve, amelyeknek e lobogó ünnepélyes, tüntető jelvénye; az istenfélelem, a munkás ember- és honszeretet, az emberi méltóság- és szabadságérzet ápolása s az igazság keresése foly e falak közt évről-évre, napról-napra, óráról-órára.

Igy csak a hála néma és boldogító érzelmével élveznem kellene az állásomból folyó megtisztelő szerencsét, hogy ezt az Isten nevében megáldott, száz és száz jószágos szem fényétől megaranyozott, száz és száz jószágos szív együttérző dobbanásától lüktető drága szimbolumot én adhatom át magasztos rendeltetésének.

De a mily mértékben érzem az állásomból folyó tisztességet, épp oly mértékben támad fel bennem vezetői tisztem felelősségének tudata, a vezér lelkiismerete.

Ez a lobogó nem pompázó henye diszlik van rendeltetve, hogy a világnak czégért üssünk vele; valóságos komoly harci jelvény ez, hadi zászló, amelynek rendeltetése, hogy az élet nagy és komoly küzdelmében győzelemre vigye az alája sorakozott csapatot.

Itt állunk iskolánk várának bástyafokán, alattunk és körülöttünk kavarog és zúg az élet óceánja; torlódo hullámai megtörnek még a szilárd várfalakon; de már látjuk innen a küzködő millióknak elszánt küzdelmét s harsány kiáltások hangzanak föl: Vigyázz, ne szinpadí fegyvereket adj csapatod kezébe, ne ingoványra rakd jövő pályájának sinjeit; itt kemény, ádáz harc foly a létért, a mohó önzés küzdelme önző érdekek ellen s az önző erőseké-e, a szivtelen keményeké-e a győzelem, az marja, aki bírja s az élelmesé, a szemesé a világ!

Vajjon az élet igazi képét nyújtja ez a látvány s e hangokban a tiszta igazság ércze csendül?

Föl kellett vetnünk e kérdést s meg kell rá felelnünk teljes határozottsággal; zászlót bontunk, színt kell vallanunk.

E falak közt s e zászló alatt a kiválasztottak képzése foly, a kikre tömegeknek vezetése vár. Képmutatólag kitűzni az eszményi jelvényt s nem bizni igazságában, így csak belső kételyektől sebzett, kishitűségben sanyló nemzedék nevelődik. A szellem vezérkatonáinak tudniok kell, merre menjenek s szellemi és erkölcsi kincseink őreinek tudniok kell az igazi jelszót.

Szellemi bajnokok harci lobogója ez, de semmit sem követel kevésbé, mint a vak engedelmisséget; de a katonára másik főerényét: a bátorságot, igen.

E zászló mindenekelőtt az igazság bátor kutatásának és szabadságának a jelvénye. Hatolj bele eszed fáklyájával a természet rejtélyes méhébe, bontsd szét elemeire tüneményeit, erőt s ha arról győződtél meg, a minthogy meg kell győződnöd róla, hogy a mindenséget egy nagyszerű törvényszerűség harmóniája hatja át, a melyet emberi dadogással isteni gondviselésnek nevezünk: akkor legyen bátorságod szembeszállani a kishitűséggel, a mely a mindenségben csak vak erők lelketlen játékát látja; legyen bátorságod leborulni nyíltan e végéjérhatatlan összhangnak csak

sejthető végoka: Istened előtt; e megalázkodás, a nagy lelkek ez együgyű, gyermeki érzése hőssé avat s diadalmaskodni segít mindeneken.

És kutasd, szedd szét szálaira az emberi élet össze-visszakuszált szövevényét, szállj magadba s lesd meg lelked legtitkosabb hangjait, fejtsd szét legtitkosabb redőit; s ha arról győződtél meg, a mint hogy meg kell róla győződnöd, hogy az emberi élet bázisa a lélek legmélyén gyökerező kölcsönös vonzalom és részvét, hogy a mohó önzésnek e földön nincs megnyugvása, hogy az irigység és káröröm számalomra méltóan eltörpít, üres és kietlen, hogy csak a megosztott falat izlik, hogy csak a megosztott öröm esik jól, csak a megosztott bánat enyhül; hogy a mohó önzés lépten-nyomon csúfos kudarcot vall s az ember nincs úgy teremtve, hogy bűn által boldoguljon: akkor legyen bátorságod titkon és nyíltan jónak és becsületesnek lenni, bár balgának és baleknek tartsanak, legyen bátorságod magad odaadni egy jó ügynek, mikor mások cserben hagyják; szeresd hazádat akkor is, mikor nem adja meg, a mit tőle vártál, hozd meg a földed telhető áldozatot érte, mikor mások nyíltan megtagadják; tartsd oda vállad híven, mintha magad volnál egyetlen oszlopa; ne nézd soha, mások is tartják-e, ne félj, ne csüggedj, mindig többen lesznek a hívek, mint a mennyire számítasz.

S legyen bátorságod hinni az emberi lélek legmélyén fakadó szabadságérzetben és a szabadság diadalában akkor is, mikor mások jól érzik magukat a rabszolgaság lánczán és koncán, vagy feje tetejére állítják és örült zabolátlansággal csuffá teszik.

Igy ez a zászló a hit, az erkölcsi értékek hitelének, az ember jobb részébe vetett bizalomnak, a bizó reménységnek a szimboluma s aki alája sorakozik, azt a jó és becsületes lelkek köztársaságának avatja tagjává s maga, ez a szerény lobogónk a legdicsőbbek mellé sorakozik, amelyek örök tanúságot tesznek az emberi lélek nemes ösztöneiről, önzetlen felbuzdulásairól, isteni eredetéről; oda sorakozik a Hunyadi, Rákóczi s a 48, bár megtépett, de hitelüket sohasem vesztő zászlai mellé, a melyek a magyar lélek őseredeti, nemes kiválóságának, kiirthatatlan szabadságérzetének, nemzeti géniuszunk győzhetlen erejének örök hirdetői.

De ha tovább kutatva rájössz arra az igazságra is, hogy ez az eszményi erkölcsi bázis az egyetlen szilárd fundamentum bár, de nem a felszínen található, hanem verejtékes munkával, mélyen le kell ásni avar, dudva, posvány, omladékok alá, hogy a becsületes ut a legegyszerűbb bár, de épen nem sima, hogy minden ideális álláspont heves és makacs visszahatást szül s az ész és kéz erős fegyvereit kell elővennem, hogy megvédehesd: sohase csüggedj. A bölcs gondviselés oly rugékonnyá alkotott, hogy testi és lelki erőd ugyszólván korlátlan kifejlesztésre képesek s az észszerű és nemes czélu kitartó erőfeszítés csodás sikerekkel jár s az egyetlen ut és mód e földön megközelíteni azt az állapotot, amelyet boldogságnak nevezünk.

De azért lesznek erős csalódásaid és csüggedt perceid; sőt ha időnkint elsodor az élet árja, sajkád fölborul s már-már úgy érzed, elmerülsz: a szó, melyet e zászló füledbe sug, fölvilanyozza erődöt; bizzál, küzdj és révpartra jutsz!

— Wigand János igazgató igazán hatalmas beszédét lelkesen megtapsolta a közönség, amire László József érettségizett ifju mondott rövid, tömör beszédet s ugy a maga, mint az iskolától most bucsut vett társai nevében is fogadalmat tett, hogy a most felszentelt zászlóhoz egész életükön át hűek maradnak, ragaszkodni fognak az elhagyott iskolához is s ugy tekintik azt, mint a templomot. Szép lelkesítő beszéde után aztán Kiss József végzett növendék szavalta el szép csengő hangon Wigand János igazgató szárnyaló ódáját, amely így hangzik:

Zászlóavalásra.

S most bontsd ki zászlónk! Markold megnyelét,

— A földön vesd meg jól a lábadat —

Hadd szelje szárnya a lég zajszeit,

S el ne sodorja forgó áradat;

Lobogjon büszkén s e dult földi lét

Tömkelegéből mutasson utat;

Ösvényül lengjen, amely összeköt

Mennyei tájt s földi rögöt;

Mint tündérhágsó, mélységáridaló,

Melyen kezet fog eszmény és való.

Lebegj a légben hőszin lágy selyem,

Miként kibontott földöntúli szárny!

Lobogj szívünkben égi szerelem,

Eszmény honába lelkendezve szállj!

Hova hő vággyal tör a sejtetem,

A fény körébe, a hol nincsen árny,

Az isteni tökély ragyog,

S fényétől kigyullt csillagok:

A hármas csillag — szerte fénylik az —

Három eszményünk: a szép, jó s igaz.

Oh tárd ki művész szines álmaid,

Miket lánglelked képzelete sző!

Hová a költés hinti bájait,

Sivány homok: lesz iratos mező;

Ha nem szól hangok szimfóniája itt,

E szép világ kietlen temető:

Oh áldott a véső s ecset,

Miket ihletett kéz vezet!

Egeknek sátra a művészi dom,

Egy darab menny a harmóniás idom.

S az égnek tükre a lágy könyűcsepp,

Mely szenvedőkert szemedből fakad;

Le ne töröld, s — legyen bár legkisebb —

Ember fiát testvéredül fogadd;

Sorsa elől — bár szived tépje seb —

Soha szűkkeblün el ne zárd magad!

Világmegváltó szeretet!

Nem vagy csak ábránd, képzelet,

Magod a földön itt sarjad, tenyész —

Vérünkben lüktetsz, a szívünkben élsz!

S szívünkben él: szeretni ezt a hont,

Mely szült, megóvott és ápolva véd;

Vak, észtelen, ki önvérére ront,

És anyja ellen czudar, aki vét.

Légy lelkes hű fia, de oh ne mondd

Ki, hivaltogva untalan nevét;

Munkában tettekkel serény

Az igazi honfrierény;

Óh, a honért — az isten is ugy áld —

Tégy meg mindent és türi, ha kell, halált!

De útadon ne csaljon délibáb;

A valót láb alól el ne ereszd!

Nyúlt szemmel, ésszel mind haladj tovább,

Az igazságot törhetlen keresd;

El ne tagadd, kísértésen bámi csáb,

Vagy fenyegetsen bár inségkereszt;

Elméid kincsét, ész sugarát

Becsüld meg, isten bizta rád!

Fényet szabadon szórja tudomány —

Hatalom, áldás, béke kél nyomán.

Lobogj hát szent jel! Járd a lég honát,

Lelkünknek szárnya benned száll s veled!

Csillogtasd fenn a magyar koronát,

Képe ragyogjon róna, bérz felett!

Alád esküdtünk, jó s balsorson át

Követni immár készit a becsület;

S hol szent ügyért foly küzdelem,

Mi zászlóaljunk ott terem,

S mig lobogónk biztatva leng elül,

Helyt állunk híven, rendületlenül!

Taps, hatalmas éljenzés követte a lelkesítő verssorokat, mire ismét felhangzott az áhitatót keltő szózat. A közönség felállt, úgy gyönyörködött a zenei szempontból is fölséges melódiában.

A szegek verése.

Ezután a szegek beverése következett. Wigand igazgató meghajtotta a zászlót a zászlóanya előtt, felkérte őt, hogy növelje annak értékét az első szeg beverése által.

Erre a grófné, férje Apponyi Géza karján oda lépett a zászlóhoz s beverte a nevével ellátott diszszegét. Jellegje a következő:

„Testileg edzett, jellemében erős, lélekben művelt polgárokra van szükség. — Rajta ifjak! E zászló alatt az elsőbbségért versenyezzetek!”

Szünni nem akaró éljenzés bizonyította, hogy a szeg célját nem tévesztett, a grófné szavai utat találtak a — szívekhez.

Apponyi Géza gróf főispán előbb Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében vert zászlószeget ezzel a jelmonddal:

Midőn azon megtisztelő megbízatásban részesültem, hogy a vallás- és közoktatási miniszter ur ő nagyméltóságát a zászló-szeg beverésnél helyettesítem — úgy hiszem — nem találok jellemzőbb jellegét, mint azt, mely egész élete hazafias működésén áthúzódva, — őt most is fáradszónak buzgalmi tevékenysége és törekvése terén legtökéletesebben jellemzi: *Isten, Király, Haza.*

Saját zászlószegeinek jelmondata pedig ez:

A tudomány és műveltség terén lelkesedéssel előre törekvő fiatalság csak akkor lesz szeretett hazánknak idővel valódi támasza és hasznos állampolgára: ha *királyához hű lesz, ha vallásához ragaszkodni fog és hazáját rajongón szeretve, alkotmányunk védőre* leszen.

Tolnavármegye törvényhatósága nevében Simonsits Elemér alispán verte be a zászlószeget. Hatalmas hangja betöltötte a tért s lelkes éljenzést kapott a következő jellegéért:

„Ha azt kérdeznék e falaktól, hogy kik emeltek titeket, azt felelnék: Tolnavármegye közönsége! Ha még tovább kérdeznék tőlük, hogy mily célból építettek titeket, azt felelnék: Azért, hogy a magyar közművelődést szolgáljuk!”

Szekszárd város polgármesterének jellegje ez volt:

„Azzal a bensőségteljes óhajással, hogy az a dicső és magaslatos eszme, a melynek szimbóluma e zászló, — a mi ifjuságunk szívében örökké éljen — Szekszárd r. t. város nevében beverem a zászlószeget.

Gróf Széchenyi Sándor v. b. t. t., főrendiházi alelnök a következő jelmonddal verte be a zászlószeget:

„Az ifjuság, amely követni fogja ezt a zászlót, ne csüggedjen, mert aki bizik Istenében és saját erejében; az — győzni fog.”

Simonsits Elemér alispán, mint a szekszárdi Kaszinó intéző-igazgatója is verte be zászlószeget ezzel a jelmonddal:

„A vármegye legelső társadalmi egyesülete nevében, mely a széthúzó törekvésekkel hatvan éven keresztül diadalmasan harczol, azzal: Hogy legyen ez a zászló az oszthatatlan egységnek, a részekre nem bontható egységnek örök szimbóluma.”

Szabó Károly képviselőnk a szegbeveréskor ezt mondotta:

»E zászló alatt sorakozó ifjuság legyen mindenkor gazdag gyümölcsöt biztosító egyik szép virága Magyarország s a magyarság ezeréves viharezgett fájának.«

Zászlószegeket vertek még: Kovács Sebestyén Endre, Jeszenszky Andor, az egyes hivatalok főnökei, a különféle egyletek, olvasókörök, magánosok és egy pár százan.

Döry Pál, volt alispán, Békésvármegye alispánja nevében Nagy György Hangonyi verte be a zászlószeget.

Váradi Károly jelenlegi, Spitkó L. volt főigazgató, dr. Négyessy L. tanáregyleti elnök és mások szegeit Wigand J. verte be.

A közebed.

Ezzel véget ért a tulajdonképpen való ünnepség. A zászlóanya harsány éljenzés kíséretében már előbb eltávozott, hogy egy kissé lepihenjen. Nemsokára eloszlott a lelkes közönség is, egy része azonban háza sem ment, de egyenesen a kaszinóba, ahol már terített asztal várta a közönséget.

Körülbelül 190-en vettek részt a közebedben, amelyen megjelent Apponyi Gézáé grófné is egész kíséretével. — Ott volt a koszorus lányok jórésze is s rajtuk kívül igen sok hölgy úgy Szekszárdról, mint a vidékről. Az első köszöntőt Apponyi Géza gróf mondotta a királyné. Beszédjét állva hallgatta végig az éljenző közönség. A zászlóanyát, Apponyi Gézáé grófnét Wigand János igazgató köszöntötte fel egy szellemes, jelképes beszédben.

A mai ünnep utóhangjai és utóképei, ugymond, a régi görögök bájos világába viszik őt, ahol az emberi szívnek annyi tökéletesen szép képe termelt. A bájos Demeter istennő, a jóságos istenanya képe tűnik fel előtte, amint szenvedő szívét vándorútjában megindítja az emberiség állapota s mindenütt a békés munka, a szelid erkölcsök, az ártatlan életörömök magvait hinti el. Egy család különös barátsággal fogadja s az Istenő hálából a család fiát, a kis Demophoont éjjelenként ambróziával kengeti és parázs fölé tartja, hogy isteni erőt adjon neki. Ilyen küldetést teljesít a jóságos zászlóanya, elbűvölő jelenléte új életre kelti egy mivelődési intézmény erkölcsi erőt s egy nagy társadalom kulturérzékét; s az ifju növendékeket jóságos szíve szeretetébe fogadta, s szíve parazsa fölött melengette. Ezzel megteremtette közöttünk az ő emlékének kultuszát s midőn elmegy, a távolban is száz és száz szív áldása kíséri.

A főispán másodszeri felszólalásában Wigand Jánost és a tanári kart, Haugh Béla tanár pedig Apponyi Albert közoktatásügyi minisztert éltette, kit a társaság nevében Wigand János igazgató a következő távirattal is üdvözölt:

„A szekszárdi főgimnázium zászlószentelése alkalmából a tanári testület, az intézet ifjusága és az összegyűlt közönség Nagyméltóságodnak legőszintébb tiszteletét tolmácsolja és kéri Nagyméltóságodat, hogy a szekszárdi főgimnáziumot szíves jóindulatában kegyeskedjék megtartani.”

Ezután Szabó Ferenc főgimnáziumi tanár a főispánt, Pataki Jákó tanár a vármegye fejét, Simonsits Elemér alispánt és Szekszárd város polgármesterét, Szentkirályi Mihály dr.-t, Wigand János Széchenyi Sándor v. b. t. t., volt főispánt, Kramolin Gyula dr. a tanári kart éltette. Megemlékezett Váradi K. főigazgatóról is, kinek szintén ment sürgöny.

Jeszenszky Andor a főgimnázium voltaképpen való megteremtőjéről, Simonsits Béláról emlékezett meg. Simonsits alispán beleszólt beszédébe a vármegye közönségének és Széchenyi Sándor gróf v. b. t. t. volt főispánnak nagy érdemeit a főgimnázium létrehozása körül, s Wigand Jánosra üritett poharat. Széchenyi Sándor gróf a jelenlegi vármegyei tisztkart, Beke Ferenc kir. ügyész a koszorus lányokat, Szabó Károly országgy. képviselő lelkes beszédben az ifjuságot, Szabó Géza hittanár a zászlóanyát, Forster Zoltán vármegyei főjegyző a főispánét és leányát, Fekete Gusztáv prépost a szülöket, dr. Szalay László főispáni titkár Tolna vármegye közönségét, Wigand János a vidéki iskolák küldötteit és pedig Vida Károly csurgói igazgatót, Gyimóthy Jenő, Bene Kálmán gyónki tanárokat köszöntötte fel. (A bonyhádi főgimn. nem volt képviselve). Simonsits Wigandot, Kramolin Gyula dr ismét a tanári kart és igazgatót éltette. Dr. Rubinstein Mátyás a következő szép felkőszöntőt mondotta a zászlóanyára:

A szellemi életet két különböző világra szoktuk osztani: értelmi s érzelmi világra. Az értelmi világ székhelye a fő, az érzelmi a szív. Az értelmi világ fejlettebb a férfinnél. Ő az élet harciosa. Olyan ő az élet porondján, mint a fa az erdőben, melyet vihar dul, tép. Az élet küzdelmei körültekintésre készítik, leleményessé, éleseszívűvé teszik. A nőnél az érzelmi világa az uralkodó. Ő a szelid családi otthon ápolója, gondozója, annak meghitté, meleggé tétele az ő feladata. Olyan őcsöndes otthoná-

ban, mint egy védett kertben zavartalanul pompázó virág. Létünk egén a világitó napot a férfui értelem, a szeliden ragvógó holdat a női szív képviseli. De milyen kedves, bájos, fölemelő jelenség az, midőn e két világ kifejlődöttén megvan egy személyben, midőn az értelem kiválósága ölelkezik a szív melegével, fenkölttségével egy lényben! Ilyen jelenség láttára szívünk s lelkünk egyszerre megtelik gyönyörrel. Ilyen kedves, fölemelő, elbűvölő jelenséget nyújt nekünk nagybecsült személyével a mi mélyen tisztelt zászlóanyánk, *gróf Apponyi Gézáé*, óméltósága. Az értelmiség kiválósága egyesül ő benne a szív melegével, közvetlenségével. Ezt a hatást érzi, aki vele csak kevésbé is társalogni szerencsés volt. A nála tegnap tisztelgő főgimnáziumi tanári kar előtt azon való örömeinek adott kifejezést, hogy itt egyetértés, összetartás van a különböző hitfelekezetek között. Csak bölcs értelemről, meleg szívből fakadhatnak ily szavak. Teljesítette a zászlóanyai tisztséget áldozatok árán, elviselve fáradsalmakat, megszakítva fürdőhelyen való gyógyittatását, mert úgy érzi, hogy a zászlóavatás üdvös, nemesítő hatással van az ifjuság értelmi s érzelmi világára, amely kettőnek együttvalóságában ő annyira kiválik. Isten éltesse, Isten áldja őt!

Széchenyi Sándor gróf azon óhajának adott kifejezést, hogy 10 év multával a megjelentek itt ismét találkozhassanak. Simonsits Elemér Jeszenszky Andorra s Kovács Sebestyén Endrere, Fekete Ágoston, Szabó Géza bizottsági tagokra ürit poharat. Szabó Géza örömeinek ad kifejezést, hogy Tolnavármegye alispánválasztásával igazságot szolgáltatott Simonsitsnak. Simonsits erre a jelenlévő összes papokat élteti. K. Sebestyén Endre Simonsits Béla emlékét eleveníti fel, Szabó Károly képviselő Szabó Gézáé felelve, tréfásan megemlíti, hogy a papok most sincsenek egy véleményen. Szabó Géza ugyanis azt kívánta, hogy Simonsits addig éljen, míg a vármegyeének él. Ezt ő nem írja alá, hanem igenis kívánja, hogy Simonsits, a kinek biztos, szabad repülése a vármegye szük, megtalálja azt a magasabb régiót, a hol fényes tehetőségei teljes egészükben érvényesülhetnek, hanem az egész országnak hasznára legyen! Erre ürit poharat. Simonsits olyan megbízható tanácsadókat kíván vármegyéjének, mint Szabó Károly. Wigand János humoros felkőszöntőben megígolja a zászlóanyának, hogy mint Demeter istennő a bájos Córát, ő is leányát Gizella grófnét rövid időn el fogja veszíteni! (Mert — férjhez megy). Córának megengedték az istenek, hogy az év háromnegyed részén át lehessen anyjánál, ő csak egynegyed évet kér Gizella grófnő számára, Simonsits a megjelent hölgyekre, de különösen Wigand János leányaira emel poharat. Végül dr. Rubinstein Wigandot, Wigand az ifjuságot élteti.

Ezzel befejeződtek a pohárköszöntők, amelyek között volt nem egy valóságos szónoki remek. A közönség vidám, derült kedvvel oszlott szét, hogy részt vegyen az 5 órára kitűzött tornaversenyen.

A tornaverseny.

E zászlóavatási szép ünnepnek egyik érdekes pontja volt ifjuságunk tornaversenye. D. u. 5 órakor a székesfehérvári honvedkei ületi zenekarral vonult ki az ifjuság a főgimnázium udvaráról négyes sorokban, *Brebovszky* Elemér tornatanár vezetésével a főgimnáziumi játéktérre, ahol azután a verseny a nagyszámu és sportkedvelő közönségnek igazán élénk érdeklődése mellett folyt le.

A versenyekben a „Szekszárdi Vivóklub” és a tanári karból összeállított verseny bíróság döntött. A versenyben győztesek díjazására a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kiutalt 80 koronát, ezenkívül rendelkezésre állott a Szekszárdi Vivóklub által kitűzött ezüst tintatartó s az *Ágoston* István kir. táblabíró által beküldött 10 korona. A verseny a következő eredménnyel s díjazással végződött.

A főversenyben győztes lett *Járó* István VIII. o. t., s díjul kapott egy szép ezüst órárt; második lett a főversenyben s a sulydobásban 7¼ kilogrammos vasgolyóval jobb és bal kézzel együttesen 18 méter 40 centimétert dobva első lett, s nyerte a „Szekszárdi Vivóklub” ajándékát, az ezüst tintatartót, *Kiss* József VIII. o. t. Szertornában tanúsított általános ügyességeért kapott *Pataki* Imre VII. o. t. egy ezüst poharat és egy ezüst érmet. Mint az I—IV. osztályok közül kiváló jó szertornázó kapott: *Egyed* Aladár IV. o. t. ezüst poharat és bronz érmet. *Fu-*

tásból nyertek: Áldor György I. o. t. bronz, Fuchs Ferenc II. o. t. bronz, Mayer Ottó III. o. t. futás és szertornáért ezüst, Balla Károly IV. o. t. futás és az I—IV. oszt. távolugrásból, mint győztes 483 centimétert ugorva ezüstérmet; Erdősi Dezső V. o. t. futásból bronzérmet nyert, győztesek még futásból Zöld Márton VII. o. t., ki ezüst érmet nyert, Járó István VIII. o. t. és Stockinger Sándor VI. o. t., kik közül ez utóbbi a győztesek győztese lett, s távolugrásból 5 mt. 30 cmrt. ugorva az V—VIII. oszt. versenyében első lett, kapott ezüst érmet. Mászásból győztesek: I. oszt. Áldor György; II. oszt. Fuchs Ferenc; III. oszt. Mayer Ottó, IV. oszt. Egged Aladár, kik szintén egy-egy bronz érmet kaptak. Magasugrás: az I—IV. osztályból első: Kristofek Gyula IV. o. t. 140 cmrt ugorva, az V—VIII. osztályból Landesz Jenő VI. o. t. 155 cmrt ugorva; díj egy-egy bronz érem. Ezekon kívül kapott még Balla Sándor VIII. o. t. általános ügyességért ezüst érmet, Szendrői László II. oszt. t. ugyan azért bronz érmet, Csizmadia László VI. o. t. bronz érmet, Prantner Ferenc VII. o. t. ezüst érmet és Micsky Dezső VIII. o. t. ezüst érmet.

Estély a kaszinóban.

A szép lefolyású ünnepségnek méltó befejezője volt a kaszinó kertjében rendezett estély. A pavillon körül való téréség zsufolva volt asztalokkal. A nagy számmal érkező közönséget alig lehetett elhelyezni. 800 koronán felüli összeg folyt be a jegyek árából. — Apponyi Gézáné grófné és kíséretének megérkezése után megkezdődött a táncz, előbb a katonazenekar fujta, majd Garay Lajos bandája húzta a jó talp alá valót, de a nyári helyiség szűknek bizonyult a tánczolásra. — Éjjelután 1 órakor lett volna a kabaret, de zongora nem léteben annak egyes számai elmaradtak. Bodnár Jenő Hood „Bendőfi ur szerelme” című humoros versét szavalta el, Kramolin Vilmos pedig helyi vonatkozású kuplékat énekelt nagy hatással. Különösen sokat mulatott a közönség a tanárokról szóló kadenciákon, amelyekhez sikerült karrikaturaportrékat rajzolt Ács Lipót, főgimnáziumi rajztanár. A közönség jó része kitartó volt, még reggel 8 órakor is voltak — hazakészülődők.

A megjelent hölgyek nagyon hiányos névsora ez:

Gróf Apponyi Gézáné, Simontsits Béláné, Wigand Jánosné, Scholtz Gusztávné, Sass Lászlóné, Hazslinszky Gézáné, Pesthy Pálné, Fónagy Józsefné, Forster Zoltánné, Bodnár Istvánné, Nits Istvánné, Wilczek Sándorné, dr. Leopold Kornélné, ifj. Leopold Lajosné, Leopold Lajosné, Haypál Sándorné, Surányi Viktorné, Kiss Jánosné, Gyergay Dezsőné, Varga Ferenczné, Paaky Jákóné, Mehrwerth Ferenczné, Csizmadia Gézáné, Máthás Kálmánné, Reichl Sándorné, dr. Abay Jánosné, Orosz Lajosné, Babics Mihályné, Zsigmond Dezsőné, Hayt Ferenczné, Tomcsányi Lajosné, Treer Józsefné, Tóth Gyuláné, Oszoly Károlyné, Ács Lipótné, Bajó Jánosné, Boros Zoltánné, Brebovszky Elemérné, Cservényi Lukácsné, Dömötör Miklósné, Dörnyei Ferenczné, Farbak Endréné, Györfő Benóné, dr. Horvát Jenőné, Schmideg Mórné, dr. Kron Ferenczné, dr. Káldi Gyuláné, Perlaky Józsefné, Laki Ottmárné, Debreczeni Józsefné, Linhardt Ignáczné, Mirth Lászlóné, Mirth Gyuláné, Müller Ferenczné, Zöld Mártonné, Pazár Józsefné, Rác Józsefné, Laky Józsefné, Rill Józsefné, dr. Kozáczek Józsefné, dr. Rubinstein Matyásné, dr. Spitzer Manóné, Reisz Józsefné, Kamarás Béláné, Horváth Józsefné, Schwirán Józsefné, Pirnitzer Béláné, Szondy Istvánné, Schneider Jánosné, Szegey Sándorné, dr. Szentkirályi Mihályné, Ziegler Frigyesné, Szabó Ferenczné, Micsky Józsefné, Stann Istvánné, Steinfeld Béláné, Hoffmann Sándorné, Tóth Henrikné, Krammer Vilmosné, Seiner Lipótné.

Gróf Apponyi Gizella, Wigand Janka, Hedvig, Eczi, Nászay nővérek, Máthás Bözsike, Reichl Elza, Orosz Flóra, Babits Angyalka, Dimetrovics Mimi, Treer Ilonka, Cservényi Ilonka, Györfő Erzsike, Schmideg Ilonka, Linhardt nővérek, Laky Irénke, Rill Mariska, Szondy Bözsike, Mihálovics Ida, Micsky Mariska, Stann nővérek, Kamarás nővérek, Reisz Lidi, Stockinger Milike, Somogyi Paulin, Rausz Janka, Szabó Juliska és Böske, Reichert nővérek, Müller Julia, Adamecz nővérek, Ziegler Irén, Friedman Ilonka, Kálmán Böske, Parrag Márta, Salamon Böske, Leopold Böske, Krammer Zsófia, Seiner nővérek, Lányi Valéria.

Zászlósegeiket a következők váltották meg:

Gróf Apponyi Gézáné, gróf Apponyi Géza 50—50, gróf Apponyi Gizella 20, özv. Simontsits Béláné 50, dr. Abay János, 10, özv. Theodorovits Lajosné, dr. Haidék Béla 20—20, Ferdinánd János 10, Tóth Henrik 5, gróf Széchenyi Domokos 5, Vogler Alajos 10, Tolnamegyei Takarékos és Hitelbank 20, Orffy Lajos 10, Szegey Takarékpénztár 10, Streicher Benő, Bonyhád 5, Zalai Mihály 5, Salamon Armin 5, Spitzkó Lajos 15,

Széky Géza 1, Sachsenheim Edgár 10, Weber János orsz. képv. 10, Raisz Józsefné 5, gr. Széchenyi Sándor 10, Perler Keresztély 10, Szegey Sándor 10, Török Béla 5, br. Jeszenszky György 10, Rill József 5, Alacs Zoltán 5, Mayer Antal, özv. Pápe Dénesné, Hrig Károly, Lamm Pál, Lamm Mór 10—10 kor., Hahn Ferencz 4, Cservényi Lukács 5, Linhardt Ignác 5, Fischhof Jakab 10, Nikitits Imre 5, Fischer Imre 10, Farbak Endre 20, dr. Leopold Kornél 10, Leopold Sándor 10, Szekezdári ipartestület 10, André István 5, Györfő Benő 5, Salamon Jakab, Döry József, Gallovich János, Óváry Ferencz, Stiegler Károly 10—10, Zöld János 20, Kurz Vilmos 10, dr. Borostyán Sándor 5, Tomcsányi Lajos 10, dr. Mayer Gyula 6, Anderle József 5, Berkes Ottó 5, Hoffman Sándor 10, Hazslinszky Géza 10, Pesthy Pál, Szigeti Lajos, Kontskó Andor 5—5, Tóttós Pál 3, Rátz Gyula, Petrovich Alajos, Wilczek Sándor 5—5, R. k. olvasókör 20, Romaisz Ferencz 4, Pártos Zsigmond 3, Vesztergombi Antal 3, Nemes Győző 5, Stein György 10, Balla Sándor 3, Izr. szentegylet 10, Döry Frigyes 10, Salamon Iván 5, Jakab László 10, Sarkadi Andor 4, Fehér József 10, Hainrikffy Pál 20, Kellemen Károly 5, dr. Négyesy László 10, Morvay László 4, Takács József 10, br. Jeszenszky Kálmán 10, Parató György 5, Tihanyi Domokos 5, dr. Lévai Dezső 20, Halász Géza 6, Lauschmann Ödön 10, br. Schell József 10, Nits István (konviktsusi alap) 5, Hány Béla 5, Kovácsné Nagy Lujza 6, Kovács Dávid 4, Soltész Bertalan 10, Mikula Dezső 4, Szabó János 5, Tarlós János 5, Antal Pál 5, Eichardt József 2, Szévald Oszkár 5, dr. Dragits Imre 10, Perlaky József 10, Pirnitzer Béla 10, Joób Imre 5, dr. Müller Ferencz 10, dr. Káldi Gyula 5, Ujfalussy Lajos 5, Borsányi István 6, Ujfalussy Imre 5, Schön Béla 10, Mayer János (Bátaszék) 10, Friesi György 3, Forster István 10, Hayt Gábor 10, Hayt Ferencz, Steinfeld Béla, Bajó Pál, Bajóné Benes Bozsena, Bajó Jánosné, Schneider János 5—5, Borsody Lajos 2, Fejős Imre 2, Forster Zoltán 5, Hagymássy Zoltán 5, Hagymássy Károly 5, dr. Tanárky Árpád 5, Bezerédj Andor 20, Fink Kálmán 5, Klieber György 5, dr. Kiss Ernő 10, Ágoston István 10, Mosgai Sándor 4, Ujvárosi r. k. társaskör 3, Erdős Gábor 4, Steinsdorfer József 5, Varasdy Lajos 10, Valló Albert 10, Ocskay János 4, Holub János 4, dr. Steiner Lajos 5, Steiner Kálmán 5, dr. Gözsy Tibor 10, Hanzély János 30, Marhauser Imre 4, dr. Haypál Sándor 5, Streicher Péter 3, Biró Imre 8, Váradi Károly 10, Hock István 5, Bartal Béla 30, Kelemen Béla 10, özv. dr. Sass Istvánné 10, Ács Vendel 5, dr. Szászzy Endre 0, Seiner Lipót 5, Nagy János 3, Vesztergombi István 3, Ujj János 3, Papp Gyula 5, Székelyi József 5, Áldor Ödön 10, Szondy István, Németh Károly, Dörnyei Ferencz, Háromy Antal, Dicity Lajos, Kovács Aladár 5—5, Leopold Mihály 20, Kovács Sebestyén Endre 10, Bodnár István 10, Bezerédj Pál 20, dr. Orffy Gyula, Laki Ottmár, Szász Andor, Kenézy Endre 5—5, Szentés János 20, dr. Spitzer Manó, Forster Artur, Sass László, Leopold Lajos, Grünwald Lajos, Leopold Gusztáv, Csapó Vilmos 10—10, Bernrieder József 20, dr. Keck László 10, Ziegler Frigyes 10, Friedmann Béla 5, Wolf Arnold 5, Szekezdári-Tolnamegyei nőegylet 10, Náway Emil 10, dr. Gullner Elemér 5, Scholtz Gusztáv 10, Tucsni Pál 6, Rosmayer Ferencz 30, Bernrieder János 20, dr. Horvát Jenő 5, Scheleznik Károly 5, dr. Spányi Leo 10, dr. Török Ottó 5, Medgyesi Lajos 5, Dánay János 5, Ludvig József 5, Martin György 5, Vattay Miklós 6, Flettner Henrik 5, Korody József 4, Razgha Lajos 3, Fleischmann Lipót 5, R. k. óvodaezsejt 10, dr. Szalay László 5, Kliegl Lajos 3, Mehrwerth Ferencz 10, Kálmán Károly 3, Leicht Lajos 10, dr. Fent Ferencz 10, Kaposi Iván 4, Beke Ferencz 5, Molnár József 5, John Venczel 4, Stann István 5, Triebler Ilma 3, Polgár József 4, Scheleznik Károly 3, Egged Mihály 5, Horváth Ignác 2, Moudry Hugó 10, Kövessy Ödön 5, Krautsack József 5, Reichl Sándor 10, Mayer János 10, Boross Zoltán 5, Stoll Alajos 5, dr. Krón Ferencz 4, Fischhof Mór 5, Szabó Antal 5, Béki József 3, Totth Ödön 10, Krón Salamon, Schmideg Mór, Pápay István, Virányi Károly 5—5, Jeszenszky Andor 20, dr. Kuthy József 5, dr. Somogyi Zsigmond 10, Kluha Géza, Wallacher Lajos, Szentiványi Miklós, dr. Schwez Antal, Szévald Mór 5—5, Balassa Sándor 10, Weber János 5, Telkes Izidor 10, Kamarás Béla 10, Földváry Mihály 5, Máthás Kálmán 5, Diffinger János 5, dr. Herczegh Gyula 10, dr. Beóthy Károly 5, Markovich Jenő 10, Schulz Gusztáv 5, Müller Jakab 5, Kieszling Ferencz 10, Fusz Ferencz 4, Etenberger Lajos 8, Stockinger János 5, Eibach Ödön 5, dr. Kramolin Gyula 15, Pirnitzer Manó 10, Adler N. János 20, Gyalog István 5, Tomka Gusztáv 5, Bonyhádi főgimnázium 10, Szendrey László 6, Szarka Dezső 5, Zányi György 5, Janusek Géza 10, Reichert Gyula 2, Wolf Henrik 20, Schloss Lajos 5, Fáy Henrik 10, Török Pál 10, Hivert Ignác 5, Majsai István 10, Wilhelm Ede 4, Löwy Jakab 10, Zdráhál Gyula 10, Mehrwerth Lajos 5, Krammer Vilmos 6, dr. Strasser Béla 25, Mányoky Ödön 5, Haidék Károly 5, dr. Kozáczek József 5, Weidinger 10, Kozma János 10, Kovács Benő 10, Gauzer Adám 5, Pirnitzer Antal, Weiner Jakab, Kovács Bálint dr., Rüll Nándor, Willinger Márton 10—10, Fabriczius István 5, Szily János 10, Tóth Gyula 5, Rác Pál 2, Tauszig Adolf 4, Komjáthy Sándor 5, dr. Csizmadia Géza 5, br. Fiath Elemér 10, Fördös Mihály 10, dr. Kammerer Ernő 20, Fónagy József 10, Szabó Károly 10, Groszbauer Ferencz 5, Vida József 4, Papez Antal 20, Dsida Ottó 10, Nagy István 10, dr. Jozgits János 5, Haypál Sándor 5, Pécsy János 5, Kelecsényi Ambró 15, ifj. Leopold Lajos 10, Kunczer János 3, dr. Gulyás József 5, Kaminszky János 5, Nagy György Hangonyi 3, Balogh Gyula 3, Döry Pál 5, Hegedüs István 3, Schopper Mihály 3, Ferenczy Géza 6, Szepessy Kálmán 5, Bencez József 3, Theisz Lőrincz 4, Takács Ferencz 5, Takler Ferencz 3, Horváth György, Pártos Vilmos, Mechtl József, Ruppert Jakab 5—5, Kiss János 4, Pap István 4, Lencz Károly 3, Mirth László 5, Szoliman György 3, Majsai György 4, Pekari János 5, dr. Zsigmond Ferencz 5, dr. Komáromi Gyula 10, Adamecz Gyula 10, Gyuk Ferencz 7, Kiss János

5, Jasek Sándor 5, Ref. olvasókör 5, Klimes Antal 10, Sipos, Dömötör Miklós, Rassoovszky Julián, Dömök Péter, Hirschfeld Ignác, Bereczk István 5—5, Sztankovánszky János 10, Sztankovánszky Imre 5, Perczel Dezső, Perczel Béla, Szeniczey Géza, Horváth Sándor, Döry Jenő 10—10, dr. Albersz Rezső 5, Szekezdári Népbank 10, Fördös Dezső 10, Molnar Mór 5, László Lajos 5, Szekezdári Kaszinó 50, Simontsits Elemér 25, Főgimnáziumi tantestület 100 kor.

HIREK.

A szakályi csoda.

— Ismét népámitás. —

A szakályi szőlőhegyben egy földkatlanban eredő forrásnál a közeli községek lakossága minden nap délután 7—8 óra tájban nagyobb összejöveteleket tart, hogy az ott megjelenő csodaszertü tüneményt megláthassa. Ugyanis a forrás mellett lakó Británszki Istvánné híresztelése szerint, május hónapban a fent nevezett helyen mindennap délután 7—8 óra tájban már több ízben halk zene kíséretében szent énekeket hallott többek által énekelni, noha ott senkit sem láthatott. Később azonban Británszkiné csodaszertü fényességét látott.

Británszkiné ezen látományát először férjével közölte, majd pedig másoknak is elmondta. A hír továbbterjedt és mindinkább többen sereglenek a forráshoz és a Británszkiné által leirt csodás megjelenést már többen is vélik látni.

A csendőrség folyó hó 14 én este 9 óra tájban a községi biróval nevezett helyen megjelent, ahol mintegy 5—600 főre menő közönséget talált együtt. Egyesek az ott levők közül elmondták, hogy kevéssel a csendőrség megjelenése előtt egy csodaszertü fényesség jelent meg, melyet apácák térdeltek körül, de ezt csak egy meg nem állapítható nő és egy fiu vélte látni, kik midőn a csoda megjelenését az ott voltakkal közölték, állítólag a tömeg magát sikoltás között a földre vetette és hangosan inádkozni kezdett.

A hűgyészi csendőrség az esetet feljelentette a tamási-i szolgabírói hivatalnak s a hatóság sürgős és határozott intézkedését kérte, mert az erősen fanatizált közönségnek azonnali fegyveres erővel való szétosztatását tanácsosnak nem találta.

A tamási-i járás főszolgabírája a csendőrség jelentését azzal adta ki Szakály község előljáróságának, hogy az ottani róm. kath. plébánosral összeköttetésbe lépve, sürgősen szüntesse meg a vallásos színezetű gyülekezést.

A községi előljáróság a csendőrségi jelentésben foglaltakat valóban találta és jelentette, hogy a vallásos színezetű összejövetelek nevezett helyen olyan nagy mérvet öltöttek, hogy nem csak a helybeliek, hanem a szomszédos Remgöly, Hűgyész és Duzs község lakói is naponként, de különösen vasár és ünnep napokon százakra menő tömegben gyűlnek össze és el van terjedve, hogy a forrásnál éjjelenség ismétlődik. Ezen meggyökerezett néphittel szemben ugy a plébános, mint a helyi hatóság teljesen tehetetlen és semmi féle befolyást nem tud érvényesíteni ezen tévhit eloszlatására. A szakályi plébános odanyilatkozott, hogy midőn egyeseknél annak a nézetének adott kifejezését, hogy a szóban forgó tévhit terjesztése az egyházi felfogással ellenkezésben áll, személyét illetőleg sértő megjegyzéseknek volt kitéve.

A fanatikus áramlattal szemben a helyi hatóság a gyülekezések megszüntetésére kellő erkölcsi erővel nem rendelkezik, tettleges közbelépés pedig célra nem vezetne, sőt veszedelmes vállalkozás lenne.

A tamási-i főszolgabíró a jelentéseket beterjesztette az alispáni hivatalhoz és egy nagyobb szabású hatékony intézkedést kér. Együttal Británszki Istvánné felbújtó ellen a vizsgálatot elrendelte s a kihágási eljárást folyamatba tette.

Mint a csendőrségi jelentésből is kitűnik egyesek állítása szerint évekkal ezelőtt ezen forrásnál Británszkinének egy rokonát a beszakadt föld agyonütötte és akkor azon fogadalmat tette, hogy ezen helyre egy emlékkövet fog emeltetni, de mind ez ideig nem

valósíthatta meg ezen szándékát. Így tehát nincs kizárva, hogy Británszkiné a könnyen fanatizálható nép esetleges adományából óhajtja e régi tervének megvalósításához szükséges pénzösszeget összeszedni. Lehetséges azonban az is, hogy ezen nagymérvű népámitás az elaggott Británszkiné részéről elmebeli fogyatkozás következménye.

— **Tisztelgés a főispánénál.** Az Egyes. Szekszárd-Tolnamegyei Nőegylet nemrégiben **Apponyi Gézá**né grófné, csillagkeresztes hölgyet választotta meg elnökének. A választmány felhasználta a grófnénak a zászlószentelés alkalmával való Szekszárdon időzését s a volt elnök **Sass István**né vezetésével testületileg tisztelgett az új elnöknel, ki a megjelent hölgyeket a legszívélyesebben fogadta s ozsonnával vendégelte meg.

— **A vármegye költségvetése.** A m. kir. belügyminiszter ugyanam szigoruan járt el a vármegye költségvetésével. Sok olyan előirányzott összeget kitörölt belőle, amelyre okvetlenül szükség van, vagy amely már az előző évi költségvetésben is helyet foglalt. Így a bevétel- és kiadási főösszeget 362,546,86 fillérről 332,800 koronára redukálta, a különbség tehát 29746 kor. 86 fillér. Többek között törölte 3 díjnak fizetését 2150 kor., ugy a papír és nyomtatvány szükségletnél 3000 koronát. Törvény gyűjteményre 600 korona helyett 60 koronát engedélyezett. Törölte a szak könyvtár bekötése 300 korona költségét. A világitására felvett 500 koronát, a színház tatarozásánál 2700 koronát, iparos munkáknál 1000 koronát, előre nem láthatóknál 4000 koronát, az ügyészégi iroda vezetőnek multra eső 7573 koronáját — f. évtől azonban rendszeresítette az állást. Végül törölte a Wosinsky arcképe felvett 1000 koronát, a nagyterem parkettjére felvett 1645 koronát a milleniumi kiadásból még visszalevő 2000 korona tartozást.

— **Az áll. főgimn. báró Eötvös József-önképzőkörének jutalmai.** A László Géza tanár elnöklésével működő önképzőkör, a kör saját pénztára s a dr. Fent Ferencz plébános, Wölfel Ferencz segédlelkész, Szabó Géza hittanár, Mosgai Sándor plébános, Borzsák Endre lelkész, dr. Rubinstein Mátyás lelkész, Szabó Ferencz tanár, dr. Bartal Kornél tanár és Érczi Miklós volt VIII. oszt. t., továbbá Wolf Henrik nagybirtokos által kitűzött pályadíjakat a következőknek ítélte oda: 1. A vers jutalma 10 korona, elnyerte „A lepke románcza“ cz. költeménnyel Kovács László VIII. o. t., a kör ifjusági elnöke. 2. Műfordítás. Jutalom 10 kor., elnyerte Kovács László, önképzőköri ifj. eln. 3. Elbeszélés. Jutalom 10 kor., elnyerte Zsiros Sándor, VIII. o. t. 4. Dr. Fent Ferencz plébános 10 kor. aranyát a „Dózsa György féle parasztlázadás okairól“ szóló pályaművel elnyerte Kovács László VIII. o. t., önképzők. ifjusági eln. 5. Mosgai Sándor, plébános pályatételére „Emlébeszéd Wosinsky Mór felett“ nem érkezett be pályamű. 6. Szabó Géza r. kath. hittanár tételére „Az öngyilkosságok okairól“ 2 pályamű érkezett. A díjat Kovács László ifj. önk. elnök, VIII. o. t. nyerte el. 7. Wölfel Ferencz r. k. segédlelkész 10 kor. jutalmát „A népköltészet hatása irodalmunkra“ cz. művel Balla Sándor VIII. o. t. nyerte el. 8. A Tóth Károly által „Emlébeszéd v. elégia egy elhunyt osztálytárs felett“ tételre kitűzött 20 koronás jutalmat Kovács László VIII. o. t. osztályu tanuló és Farbak Zoltán VII. o. t. oszt. tan. nyerték. 9. Borzsák Endre lelkész 10 kor. jutalmát „A harang“ cz. költemény, nyel Kovács László, ifj. eln. nyerte el. 10. Dr. Rubinstein Mátyás 10 koronás aranyának, „Szeretet a bibliában“ cz. dolgozattal nyertese Kovács László ifj. elnök. 11. Szabó Ferencz tanár 10 koronás jutalmát „A villanyvilágítás“ cz. dolgozattal Micsky Dezső és Fein József VIII. o. t. nyerték el. 12. Dr. Bartal Kornél tanár 10 kor. jutalmát „Hogyan készül a selyem“ cz. dolgozattal Fein Mátyás VIII. o. t. tanuló nyerte el. 13. Érczi Miklós VIII. o. t. 10 kor. aranyát „A közlekedés eszközei a legrégebb kortól a mai napig szárazon, vizen és levegőben“ cz. pályaművel Fein Mátyás VIII. o. t. nyerte el. — Végül a kör, mint szavaltukért legtöbb dicséretet nyert tago-

kat Kovács László ifjusági elnököt és Bodnár Jenő v. tagot, VIII. o. tanulókat, kik közül Kovács a komoly, Bodnár a vig darabok előadásában tűnt ki, egy-egy 10 kor. arany jutalomban részesíti.

— **Adókievítő bizottság működése.** A dunaföldvári m. kir. adóhivatali kerületben a III. oszt. kereseti adó tárgyalására kiküldött bizottság e hó 22 én kezdte meg Dunaföldváron működését. A m. kir. kincstárt **Kaminszky János** pénzügyi titkár képviseli.

— **Uj jogiudor.** **Fischer Miksa** ügyvédjelölt, dr. **Grosch József** paksi ügyvéd iroda-vezetője, egyhangu képesítéssel tette le utolsó szigorlatát és f. hó 20-án avatták fel jogtudorrá a kolozsvári tudomány-egyetemen.

— **Esküvő.** Thassy László kir. közalapítványi tiszt folyó évi június hó 27 én tartja egybekelését Horváth Margit urhölgyel Nagykanizsán.

— **Tréfás kuplek.** **Kramolin Vilmos** tréfás kuplekát adott elő a kaszinó vasárnap tartott estélyén. Egy párt izelítől itt közlünk, amelyek „A bank fiu“ melódijára énekelhetők:

*Jó fiu vagyok én, a főkapitány
Bennem sok az úri elem,
Annyi az én aklam, szobámba se fér az...
A tollal is jól kezelem,
Államosítok, Andrassy csak ámul,
Röpirok neki ezerel,
Bár patent a „főkem“, senki se tart féken:
Én mindent — megfélebbezek.*

*A Széchenyi utcán, sarkon, szeglelen,
Bokáig járok a porban, szemelen,
De szídhát a sajtó, ám rája ki ad?
Engemet Szekszárdon mindenki — imád!*

*Ugy imádkoztunk, már egyszer, hogy legyen,
S lett ártéznink dús és pazar,
S lám az uszodásra, aranyeső szálla,
Sok ezres, amit bekanyar.
Víg is az élet, — sok szárazni nimpha, —
Örvend ott — hűsítő cseppnek,
Tán az uszó mester, uszui ezért — restel,
S annyit ezért — fényképeznek.*

*Van tehát ártéznink s boldog a város,
Lesz vízvezeték is, ideje záros,
Legelőbb rondják — nevigés hát a bajt,
Ha nem is öntözünk, máv megvan a — lajt!*

— **Főgimnáziumunk volt növendékeinek vizsgálója.** **Stolpa József** joghallgató a budapesti egyetemen a második jogtudományi alapvizsgálatot kitüntetéssel, **Stolpa Károly** a felső keresk. isk. tanári szakvizsgálatot jó sikerrel letette.

— **Tanítványok halála.** A szekszárdi állami főgimnázium érettségét tett ifjai **László Géza**, volt osztályfőnöküket díszes ezüst emléktárggyal lepték meg s azt tegnap a tanítványok jelenlétében **László József** nyújtotta át a szeretett tanárnak, ki meghatva mondott köszönetet a meglepetésért.

— **Uj képviselő.** A mint már jeleztük is, a paksi kerület **Madi Kovács János** dr. földbirtokost választotta meg képviselővé 1238 szóval **Babocsay Sándor** 59 szavazatával szemben. Az új képviselőt már igazolta is a képviselőház.

— **Majális.** A szekszárdi főgimnáziumban érettségét tett ifjak majálisa ma este 6 órakor lesz a polgári olvasóköri.

— **Eljegyzés.** **Ozanicz Viktor** eljegyezte **Kazamér Juliskát** Szekszárdon.

Dr. **Fischer János** ügyvédjelölt eljegyezte **Görtz Márthát**, **Görtz Arthur** es. és kir. kamarás, nyug. tábornok és neje **Kuchinka Adele** leányát, Linczből.

Spitz Herman, budapesti női divatruház tulajdonos eljegyezte **Kramer Etelkát**, özv. **Kramer Náthánné** leányát Paksról.

Wosinski szobra Szekszárdon. Az idegen, ha betekint a Báter-czég papírüzletébe, csinos képes levelezőlapokat szerezhet be Wosinski szobrával Nini, hát ilyen sólyomszárnyon jár a kegyelet, egy év is alig telik el a jeles tudós halálától s már is szobor örökíti az ő emlékét? „Hol, merre is van hát az a szobor, hogy megnézzük“, a legtöbb ember így fog gondolkodni s elindul a szobrot keresni, de természetesen nem találja, mert nincs, azaz, ha nagyon keresi, megtalálhatja, mert mégis

— van. Nincs és mégis van? Hol e rejtélynek a nyitja? Hát csak ott, hogy **Franek János**, Szekszárd ezermestere ismét mesterkedett. Eddig ő festette meg a hasonlatosságra legjobb Wosinski arcképet s ime most elkészítette Wosinskinak szobrát is s ő az ezermester már le is leplezte a saját kertjében. A kis agyagminta mindössze 25 cmtr. magas; a talapzaton a régészt és tudóst szimbolizáló bagolylyal és könyvvel. A szobrot szemlélő ezilinderes alak is agyagból van, de megnézhetik a sikerült kis szobrocskát élő alakok ezilinder nélkül is, sőt érdemes a szobor készítője arra is, hogy pár pillanattal egyáltalán kalap nélkül álljunk előtte, vagyis hogy inkább kalapot emeljünk az ő kétségtelen ügyessége és leleményessége előtt. A forgalomba hozott képes levelezőlapoknak különben az a céljuk, hogy ébren tartsák a Wosinski emléke iránt való méltó kegyeletet.

— **Az állami és vármegyei tisztviselők lakbérére.** A 1908-ik évi, immár szentesített költségvetési törvény szerint az állami és vármegyei tisztviselők az 1908 évi IV-ik negyedétől új lakbérosztályokba soroztatnak. A magy. kir. pénzügyminiszter erre nézve már megindította az előmunkálatokat. Így utasította a szekszárdi pénzügyigazgatóságot, hogy az 1908-909 910 évre szóló házbérfelvételeim-bevallások alapján irassa össze az összes háromszobás lakásokat az egész vármegye területén, mindenütt, ahol csak állami, vármegyei tisztviselők, al-fisztek, szolgálk állomáshelyei vannak. — Az állami tanítók kivételtek a lakbérrendezésből. Az utasítás szerint meg kell jegyezni, ha a lakások bármily okból nem alkalmasok tisztviselői lakásul. (Pl. ha nedvesek stb.) Előro megjósolhatjuk, kevés megfelelő lakás lesz Szekszárdon.

— **Megbízás** Gróf **Apponyi Géza** főispán a szekszárdi Ferencz közkórházban dr. **Deák Imre** és dr. **Herzog Ede** orvosokat megbízta az alorvosi teendők végzésével.

— **Az alispán üdvözlése távirón.** A távirónak Szakcs községben történt felállítása alkalmával Szakcs község elöljárósága **Simonits Elemért**, Tolnavármegye alispánját, mint akinek legelsősorban köszönhetik a táviró felállítását, táviratilag üdvözölte.

— **Tanulók kegyelete.** A bonyhádi főgimnázium tanuló **Késmárkon** fölkeresték minap elhalt kedvelt tanárknak, **Forgerber Lászlónak** sírját és arra koszorút helyeztek. Ezután bejárják Budapestet, a Tatra vidékét. Kassa lesz a végállomás, ahol fölkeresik Rákóczi nyugovó helyét és 30-án újból Budapesten át visszatérnek Bonyhádra. A tanuló ifjuság vezetője **Molnár Kálmán** tanár.

— **Uj gyógyszereszek.** A budapesti M. K. Tud. Egyetemen f. hó 25 én kitüntetéssel gyógyszereszmesterré avatták **Weiskopf Vendel** Szekszárdon működő okleveles gyógyszerészt, **Nemes Gyula** dunaföldvári okleveles gyógyszerészt, valamint **Szentgyörgyi Lajos** okl. gyógyszerészt, özv. **Insett Henrik**né, szekszárdi kereskedő fiát, **Insett Arnold** dr. fővárosi orvos öcsését. **Nemes Gyula** egy szersmind elnyerte **Than Károly** dr. professzor alapítványát.

— **Katonai felülvizsgálat.** A Pécssett szervezett állandó vegyes felülvizsgáló bizottság kedden délelőtt teljesítette rendes havi funkcióját **Seg László** helyettes polgári elnök vezetésével. A vegyes felülvizsgálatra, a folyó évi fősorozásról, az időközben beállt szolgálatképtelenség folytán és családi okokból történt reklamációk alapján hatvanöt állításkötelest, egy újonczot és tíz férfirokont rendelték be Pécs szab. kir. város, Baranya, Somogy, Tolna, Zala megyék területéről. A felülvizsgáltak zöme Tolnavármegye völgyiségi járásból való volt, akiket **Hajpál Sándor** dr. vármegyei aljegyző, mint személyazonossági tanu vezetett elő.

— **Záróünnepély.** A szekszárdi polgári leányiskola záróünnepélyét folyó hó 23 án d. e. 10 órakor a Szekszárd Szálló nagytermében tartották meg nagyszámu közönség jelenlétében. A záróünnepélyt megelőzőleg **Te Deum** volt a belvárosi templomban, melyet **Szabó Géza** hittanár tartott. Több szép ének előadása után **Fischhof Sára**, **Borsódy Jolán**, **Kiss Margit** és **Gyergyai Margit** zongorán nagy ügyességgel negykezeszt játszott-

tak, a „Magyar dal“ című melodramát pedig *Kramolin* Emilia szavalta el *Kiss Margit* zongorakísérete mellett. A végzett növendékek nevében *Kiss Margit* bucsuzott el az igazgatótól és a tantestülettől. *Kovácsné Nagy* Lujza igazgató szép beszédben köszönte meg a neki átnyújtott remek virágcsokrot. Az ünnepély végén kiosztották az ösztöndíjakat és jutalmakat.

— **Lemondás.** *Szondy* István szekszárdi gyógyszerész lemondott az adófelsőzlamlási bizottságban viselt tagságáról.

— **Adminisztrátori kinevezés.** A megyéspüspök *Földes* Dezsőt, eddigi bátai adminisztrátort ideigl. adminisztrátornak Várdombra nevezte ki.

— **Jegyzőválasztás.** Dombóvár község főjegyzőjévé *Illés* Gyula döbrökői jegyző választott meg.

— **Nevváltoztatás.** Kiskoru Gellmann Aladár szekszárdi lakos családi nevének „*Várad*“-ra való megmagyarosítását a belügyminiszter megengedte.

— **A szekszárdi vásár.** A szekszárdi vásár, tekintettel *Peter* és *Pál* napjára, kivételesen folyó évi június hó 30-án és július hó 1-én fog megtartani.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A kereskedelemügyi miniszter a Tolnamegyei vendéglősök és korezmárosok egyesületének alapszabályait jóváhagyta.

— **Tüz gróf Széchenyi Sándor birtokán.** Nagy tűz pusztított a napokban *Széchenyi* Sándor gróf *Földes* pusztáján. A szénaraktár gyuladt ki és égett le. A tűz éjjel egy óra tájban keletkezett és a raktárt teljesen elhamvasztotta. A raktárban volt gépek is mind a dühöngő elem martalékvá lettek. A kár meghaladja a 15,000 koronát. Erzékeny kára van *Nyitrai* Andor pécsi lakosnak is, akinek részben tulajdona volt a szénaraktár. A kára körülbelül 10,000 korona. Hogy miként keletkezett a tűz, mindeddig megállapítani nem sikerült a csendőröknek, akik széles körben folytatják a nyomozást. Valószínű azonban, hogy a tűz gyújtogatás következtében támadt. A tűzkár biztosítás által jórészt megtérül.

— **Halálozások.** Súlyos csapás érte *Moudry* Hugó szekszárdi polgári iskolai tanárt. Édesatyja, *Moudry* József f. hó 10-én Karánsebesen, életének 74-ik évében elhunyt. Részvétellel értesülünk, hogy *Sonnevend* Frigyes kir. törvényszéki bíró édes anyja: özv. *Sonnevend* Frigyesné elhunyt.

— **Pénzügyőr által lelőtt legény.** Borbély József 24 éves, vagyonos legény pár hónappal ezelőtt kapta meg 8—10000 korona örökségét. Abból már 1800 koronát elpazarolt. Volt a korezmában mulatás. Borbély József mindenkinek fizetett, sőt aki nem akarta elfogadni a rendelt italokat, forgópisztolyával kényszerítette annak elfogadására. E hó 22-én este jókedvében ismét elövette forgópisztolyát, mellyel a korezmában lövöldözött s a korezmáros, valamint az ott beszállásolva lévő simontornyai pénzügyőrt megátadta s pisztolyát nekik szegezve, lelövésével fenyegette őket. — Ezek pihenő szobájukba menekültek, de Borbély József rájuk törte az ajtót. Erre Déman János pénzügyőri vigyázó fegyverét használva lőtt s Borbély Józsefet úgy megsebesítette, hogy pár óra múlva meghalt. Im ez is világos bizonyítéka annak, hogy égetően csendőrségre van szükség Pálán.

— **Egy egész család lemészárlása.** Sárreges fehérmegyei községben, mely Simon-tornya és Pálfa községekkel határos, borzalmas gyilkosság történt a napokban. Ugyanis *Biró* Lajos ottani lakos féltékenységből előbb feleségét nagy késsel leszúrta, azután pedig vad dühében hazarohant és négy kis lányát forgópisztollyal agyonlőtte. Mindezek bevégeztével a szőlőbe rohant, hol öngyilkosságot akart elkövetni, de nem tudta magát halálosan megsebesíteni. Felesége és három kis leánya azonnal meghalt, míg a tettes és legkisebb leánya a halállal vívódik.

— **A munkásbiztosító pénztárak választott bírósága.** Az igazságügy miniszter az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. t. cz. alapján szervezett

szekszárdi munkásbiztosítási választott bíróság elnökévé *Kövessy* Ödön szekszárdi kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökévé *Salamon* Iván ugyanottani kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

— **Adományok a Wosinski-szoborra.** A Wosinski-szobor-alap javára *Perczel* Lajos és neje 10 koronát, *André* István a szekszárdi ipartestület elnöke, az ipartestület nevében 50 koronát adományoztak, mely összegek a vm. muzeumegyesület pénztárosa részéről ezennel nyilvánosan nyugtáztatnak.

— **A keresztény szocialisták szervezkedése.** A pécsi szervezkedő nagy értekezlet határozatként kimondotta, hogy a pécsi egyházmegye területén (Baranyában és Tolnában) július 12-dikén lesz az agitacionális vasárnap, amelyen minden községben megalkítják a kath. Népszövetséget. Az alakítás nyilvános népgyűlés vagy értekezlet keretében, vagy pedig egyszerű taggyűjtés alakjában történik. Nagyobb helyre a központ küld szónokot.

— **Halálos fürdés.** Vasárnap, e hó 21-én Pakson egy nagyobb társaság ment fürdeni a Dunába. Fürdés közben *Pálffy* Sándor paksi csizmadia mester 16 éves fiát a víz elsodorta és minden erőlködése dacára a víz maga alá temette. A társaság kétségbeesve látta *Pálffy* vergődését, de egyikük sem mert segítségére menni, mert azon a helyen a víz folyása igen erős. *Pálffy* hulláját kedden a vízből kifogták és e hó 24-én nagy részvét mellett temették el.

— **Baleset.** Vármegyei közéletünk egyik régi köztestületben álló tagját, *Bernrieder* József földbirtokost Gasteinban sétaközben súlyos baleset érte. Elcsuszott és czombynak törtést szenvedett.

— **Birtok bérlet.** *Szilassy* Aladár közigazgatási bírósági tanácselnök kiserdei 1200 holdas gazdaságát a Stern és Engel paksi lókereskedő czég 10 évre haszonbérbe vette ki, f. évi július hó 1-től kezdve.

— **Dunai uszoda.** A paksi dunai uszoda e hó 15-én megnyitott és a nagy nyári melegben kellemes élvezetet nyújt a paksi fürdő közönségnek.

— **Borzalmas tűzhalál.** *Hazlinszky* Géza szekszárdi kir. törvényszéki elnök Mester Józsefné nevű 56 éves szakácsnője a mult pénteken délután szenes vassal vasalt s mivel a szén rosszul égett, spirituszt öntött az izzó szénre, minek következtében a kezében levő üveg felrobbant és az égő szesz teljesen elborította, úgy, hogy egy pillanat alatt lángban állott. A kórházba szállították, ahol másnap iszonyu kínok közt meghalt.

— **Elítélt templomtolvaj.** *Schultheisz* Menyhért 14 éves bonyhádi asztalos tanonczot, ki a bonyhádi ág. ev. templomban a perselyt többször megdézsmálta, a szekszárdi kir. törvényszék 2 havi fogházra ítélte s ezenfelül megjavulásáig f. hó 24-én az aszódi javító intézetbe szállították.

— **Halott a tolnai szigeten.** Király János tolnai lakost a tolnai szigeten halva találtak. Mint az orvosrendőri vizsgálat megállapította, halálát szívizélhűdés okozta.

— **Mérget ivott.** *Künszler* Margit 18 éves bonyhádi nő f. hó 23-án Szekszárdon a vásártéren öngyilkossági szándékból vitriolt ivott. Súlyos sérülésével a rendőr hatóság a Ferencz-kórházba szállította.

— **Megrugta a ló.** *Szabó* József szekszárdi lakos vinczellért a ló megrugta s jobb lába eltört, a kórházban ápolják.

— **Tűz a vonaton.** E hó 29-én este a Kaposvárról Dombóvár felé haladó tehervonaton tűz támadt. Ugyanis fél 7 óra körül, a mikor a vonat a nagyberki állomást elhagyta, egy 15 tonnás, hordódongával megrakott, nyitott teherkocsi ismeretlen okból kigyulladt és hatalmas lánggal égett. Az égő kocsi nem tudták eloltani s így a csomai megállóhelynél egy csomakavagányra tolták a ahol a farészek teljesen elégték. Az égő kocsi miatt a Budapest felől 7 órakor érkező személyvonatnak nagyobb késése volt. — A vasúti tűz keletkezésének kiderítésére szigorú vizsgálat indult meg.

— **Halott a löhere-táblában.** Nagy Pál Sándor öcsényi lakos löhere táblájában egyik szomszédja 23-án reggel valami bugyor-félt

vett észre. Azon hiszemben, hogy lopott holmit rejt a bugyor, jelentést tett a leletről az előljárásnak. Az előljárást a helyszínen megállapította, hogy nem bugyor az, hanem *Szösz* István alsónyéki lakos feloszlásnak indult hullája s mivel bünesetet látott fenforogni, az ügyészséghez megtette a szokásos távirati jelentést. *Mirth* László kir. törvényszéki bíró, a vizsgálóbíró megbízásából, ill. mint helyettese a helyszínerre kiszállt, de minthogy a hulla annyira feloszlásnak indult, hogy az orvosok véleménye szerint a boncolástól eredmény nem volt várható: mellőzte a boncolást s tette ezt azért is, mert nem merült fel semmi olyan körülmény, mely bűnesetet gyanúját támogatta volna. *Szösz* István halálának valószínű oka agyhűdés. — *Szösz* utoljára f. hó 20-án látták Öcsény község határában, de már ekkor is fáradt, beteges kinézésű volt.

— **Megszurt legény.** *Varga* Máté, *Éri* István Nyirati István, *Szebényi* Vendel szakályi lakosok botokkal és ásókkal felfegyverkezve elindultak, hogy Magyar István és Ferenczet megverjék, akik *Szebényi* Ferencz udvarába menekültek. A lármára a községben szolgálatot teljesítő csendőrök és rendőrök is megjelentek s a legényeket letartóztatták. *Éri* István azonban az öt bekísérni akaró *Jóna* Pál rendőrnek ellenszegült, aki azután szuronyával úgy hasba szúrta, hogy Kaposvárra kórházba kellett szállítani.

— **Halállal végződött szénavétel.** *Birkenbach* Miklós mucsii lakos *Erb* János nevű fuvarosával f. hó 22-én Kurdra ment szénát venni. A széna megvétele után betértek a korezmába, ahol bort és sört oly sokat ittak, hogy megrészegedtek. Ily állapotban indultak el hazafelé kocsival. Az uton mindketten elaludtak s kocsijuk a mucsii határan eldült a mikor mindketten lezuhantak s *Birkenbach* fején oly súlyosan megsérült, hogy mindjárt meghalt.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Felvétel a továbbképző tanfolyamra.

A tanítói továbbképző tanfolyamra felvétettek Tolnavármegyéből: Budapestre *Györy* János öcsényi ref. tanító államsegéllyel, *Bajára* Neubauer Gottfried udvari ág. hitv. ev. tanító saját költségén és *Eicher* József apari rk. tanító államsegéllyel, Budapestre *Halász* Janka paksi izr. tanítónő saját költségén, Pozsonyban *Romeisz* Ida várdombi rk. tanítónő államsegéllyel. A tanfolyam június 6-án kezdődik. A többi folyamodó nem vétetett fel.

— **Igazgató választás.** A szekszárdi iparostanoncz-iskolai igazgatói állásra f. hó 20-án *Kovács* Dávid, a szekszárdi kereskedőtanoncz-iskolai igazgatói állásra pedig *Holub* János tanár választott meg.

— **Zárvizsga.** A tolnai állami iskolában f. hó 19-én tartott meg az évrő vizsgálat az iskolaszék, a szülők és az igazgató jelenlétében. Az összes tanulók minden tantárgyból kitűnően feleltek. Elismerés illeti a derék tanítói kart, különösen pedig *Kayos* Erzsébet tanítónőt, ki kezdő léteire oly otthonos volt mindenben és ki a tanítói karnak díszére fog válni s kitűnő tanítónőnek ígérkezik.

KÖZGAZDASÁG.

Rovatvezető: Schneider János.

— **Gőzaratás Dombóvárott.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület közreműködésével folyó évi július hó 8-án (szerdán) *Döry* Hugó tüskepusztai gazdaságában (Dombóvár mellett) az *Ivanits* féle — e czélra átalakított gőzgépekkel — gőzaratógép bemutatást rendez. A gépbemutató helyszíne vasuton Új-dombóvár állomásig közelíthető meg, ahol fogatok állanak rendelkezésükre mind azoknak a bemutatásra érkező gazdáknak, akik eziránt legkésőbb július 6-ig *Döry* Hugó aköz urhoz (Tüske-puszta, u. p. Dombóvár) levél útján fordulnak. Ugyancsak *Döry* Hugó az étkezésről is gondoskodik azok számára, akik ezirányú igényüket nála július 6-ig bejelentik.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Többektől szíves elnézést kérünk, hogy aktuális dolgok miatt nem szoríthatunk helyet közleményeiknek.

K. O. Genéve. Örömmel várjuk az ígéretet.
M. F. Baja. Kérjük még egy hétig szíves türelmét.

NYILTTÉR.*

Tekintetes Haugh Béla tanár urnak
Szekszárdon.

Kedves Barátunk!

Nyert megbízásodra vonatkozólag, hogy t. i. mi Kiss János pénzügyőri biztos és Nagy Béla adóhivatali tisztviselő uraktól a Közérdek 25-iki számában megjelent nyilttéri közleményben foglalt sértésért lovagias uton elégtételt kérjünk, kijelentjük, hogy mivel nevezett urak a köztud és Gyergyai Dezső tanár ur közt fölmerült, és általunk részéről a lovagiasság szabályainak teljesen megfelelő, korrekte elintézett becsületügyből kifolyólag, akként követték el a sértést, hogy ők a felük részéről veled szemben elkövetett sértéseket mint segédek magukévé tették: ennél fogva mi téged, kedves Barátunk, a lovagias uton való elégtétel kérés kötelezettsége alól felmentünk.

A lovagias eljárás szabályaiával teljesen ellenkezőnek tartjuk és nyilvánítjuk annak megengedhetőségét, hogy a segédek a másik fél segédei által a lovagiasság szabályainak megfelelőleg elintézett ügyet és az annak alapját képező sértéseket minden jógezm nélkül magukévé tegyék, és ily módon megbízójuk ellenfelét insultálják.

Ezzel a kérdéses ügyet a magunk részéről befejezettnek nyilvánítjuk.
Szekszárd, 1908 június 23.

Igaz híveid:
Dr. Szentkirályi Mihály
Dr. Mayer Gyula.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus termeszertes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatása, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajok, ferdénntöttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni, speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tűzatonként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 39—52

25 éves nőtlen, ref. vallásu

okleveles gazda,

ki **szőlész és borász** s három évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkezik, elválna gazdaságban irnoki, segédtszti állást, vagy gazdasággal kapcsolatban kisebb szőlők önálló vezetését is.

6—6 Czim a kiadóhivatalban.

FRANEK JÁNOSNÉ

női kalapdivatterme

Szekszárd, Széchenyi-utca.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy budapesti és bécsi bevásárlásaimból hazakerkeztem s raktáron tartok legújabb divatu párisi és bécsi

női kalap-ujdonságokat,

melyeket a legutányosabban bocsátok áruba.

Főtörekvésem, hogy izléses és olesó áruimmal a t. hölgyközönség meglegedését kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Frának Jánosné.

Aki izléses, esinos, jó és olesó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik Szekszárdon, Duna utca 64/a., Horváth József szobakáplár házában, aki ugy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Raktáron tart saját gyártmányu díszes hálószoba berendezést díó-fából, a melyet jutányos áron bocsát áruba. — Ugyanezen műasztalos **fizetés mellett tanoncot keres.** 13—16

Fischl Lajos butor- és épületasztalos, a „Pirnitzer József és Fiai” kereskedők házában dus raktárt tart a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlo- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Kristály só

a legfinomabb és legtisztább készítmény, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

Kapható 1 kilós dobozokban 1 koronáért

GAUZER ADÁM

fűszer-, csemege- és ásványviz-kereskedésében

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

Üzlet áthelyezés

saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont, evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórákat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longienes Omege, Tawannes Wath Ch. Graziosa** világhírű pontosságu órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtpipákat, szivar és cigaretta zipkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó **mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.**

Schulz Gusztáv

órák és ékszerész.

936/1908. sz.

Hirdetmény.

Högyész nagyközség előljárósága közhírré teszi, hogy az uradalmi terület, szőlők és kertek kivételével Högyész község egész határában gyakorolható

vadászati jog,

a képviselőtestület határozata értelmében 1908. évi augusztus hó 1-től 1914. évi július hó 31-ig terjedő 6 évi időtartamra **1908. évi július hó 30-án délelőtt 9 órakor Högyészen** a község házában, nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Högyészen, 1908 június hó 25-én.

Klimes Antal

főjegyző.

Theisz Ferencz

bíró.

Egy jó házból való fiu

tanonczul

felvételik

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdájában Szekszárdon.

175 szám.

1908 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX-ik t.-cz. 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti keresk. és váltó kir. törvényszéknek 1908. évi 112/111. számú végzése következtében, dr. Salgó József ügyvéd által képviselt, kereskedők és iparosok banktárs. javára, Neubancz Jakab ellen 450 K s jár. erejéig 1907. évi nov. hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1162 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, kocsi és két ó nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a gyöngyi kir. járásbíró 1908-ik évi V. 112/1. számú végzése folytán 450 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi szept. hó 15-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 125 kor. 80 fillérben bírónilag már megállapított költségek erejéig, alperes lakásán Hőgyészen leendő megtartására 1908 évi július hó 6-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX-ik t.-cz. 107 és 108-ik §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX-ik t.-cz. 120-ik §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyöngy, 1908 évi június hó 22-én.

Pethes Tibor
kir. jbir. végrehajtó.

Kiadó lakások.

Szt-Mihály napra egy utczai 3 szoba, konyha, kamra és egy 2 szoba, konyha, kamra, mellékhelyiségekkel együtt **kiadó.**

Értekezhetni, özv. Boross Gyulánénál, br. Augusz Imre (Orvos-u.) utcza 636. sz. alatt.

Szent-Lukácsfürdői

KRISTÁLYFORRÁS**ÁSVÁNYVIZ**

étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Főraktárak: **Schlésinger Ignác** fűszerkereskedőnél Szekszárd, **Strasser Fülöp** fűszerkereskedőnél Tolna, **Davidovics Testvérek** fűszerkereskedőnél Bonyhád, **Bondi Ernő** ezégnél Pinczehely.

540
ki. 908. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírottak közhírré tesszük, hogy Kölesd község tulajdonát képező és a község belterületén lévő kétkerekű, felül csapó

patakmalom,

melyben gőzerő is alkalmazható, f. évi július hó 19-én d. u. 3 órakor a község ház tanácsstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 1909 január hó 1-től számítandó 6 évre haszonbérbe adatik. Az árverési feltételek a jegyzői irodában betekintheők. Kölesd, 1908 június hó 15-én

Hesz Lajos

jegyző.

2-2

Kocsis József

bíró.

613.
1908. szám.

Pálfa község előljárástól.

Árverési hirdetmény.

Pálfa község előljárástól ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

vadászati jog

a képviselőtestületnek 5/1908. számú határozata folytán 1908. évi aug. hó 1-től 1914. évi július hó 31-ig, vagyis 6 egymás után következő évre nyilvános árverésen a község házában f. évi július hó 12-én d. e. 9 órakor bérbe fog adatni.

A feltételek a jegyzői irodában megtekintheők. Pálfa, 1908 június 24-én.

Jegyző szabadságon:

Horváth János

s.-jegyző.

Bertalan József

bíró.

Tolnavármegye völgysegi járásának főszolgabirájától.

2918/1908 szám.

Pályázati hirdetmény

A Tolnavármegye völgysegi járásába kebeleztetett Mórág községben rendszeresített és 1000 koronával javadalmazott **segéd-jegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevelükkel, eddigi alkalmaztatásukat és előéletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi június hó 30-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező, vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Bonyhád, 1908. évi június hó 22-én.

Szentivány s. k.
főszolgabíró.

Csakis elsőrendű bükkfából!
Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Figyelem!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáras kemény aprított tűzifát, métermázsánként 2 kor. 80 fillér, kilónként 3 fillér árban.

Csépléshez tatai brigét szén, porosz és salgótarjáni szén, valamint kerítés és lugoshoz tölgyfa oszlopok aladása.

Továbbá mindenfajta hasáb és dorong

tűzifa

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasuti állomás mellett.

Kívánatra a fát, ugyiszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 7-10

Aprított tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Ideális arcz-eréme a zsirtalan
DIANA ARCZKENŐCS
nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Ejjeli használatra a zsirszerű
DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárban Szekszárdon. 74-74

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint **Szekszárdon, Széchenyi utca 140. szám alatt** (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozású butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szives figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kívánatra tervekkel szívesen szolgállok. **Főtörékvésem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.**

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, kérem szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

asztalos és butorraktáros.

11-52

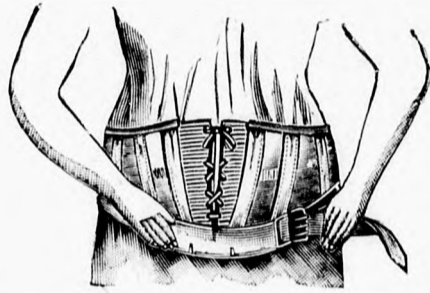
Jegyző urak figyelmébe!

Az új vármegyei és községi főkönyvnek megfelelő, a központi járás jegyzőegylete által elfogadott adófizetési iv. (adókönyvének) mely egyesíti magában az összes állami, megyei és községi adók előírási és lerovási rovatait, elkészült és kapható 100 darabonként 3 koronáért **Báter János könyvnyomdájában**, papír, rajz és írószer kereskedésében. Az adófizetési iv igen czélszerű és az új főkönyvi és beszedési nyomtatványhoz okvetlen szükséges.

Amatőrök!!

Fényképészeti czikkeket forduljanak a „Garay” **Drogériához**, ahol megszerezhetnek minden szükséges kelléket a legjutányosabban (gépet, lemezt, másolópapírt, vegyszert és egyéb szükséges kelléket). Azonfelül **szakszerű utasításban** is részesülhetnek.

Sérvben szenvedők! Lágyék- és köldöksérvkötőket, a legjobb gyártmányukat, a legújabb módszer szerint, mérték után legjutányosabban szerezhetik be. **Haskötők, göröcsérharisnyák, havibajkötélékek, heretartók stb.**, valamint minden betegápolási eszköz.

Francia női- és férfi- óvszerek.

Férfi-óvszereket postán bérmentesen a legnagyobb titoktartás mellett szállít, az összeg előleges beküldése után 5, 6, 8 és 10 koronáért tucatszámát.

„Garay” Drogéria

Szekszárd,

Széchenyi-utca, dr. Hangel-féle ház.

Izletes nizzai salátaolajamat ajánlom a tisztelt háziasszonyok figyelmébe.

Csak szakértő kereskedőktől vásárolhatunk előnyösen!

A Styria- és Demokrata kerékpárok

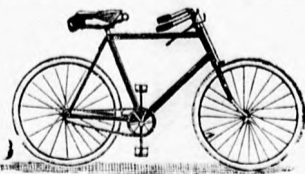
Két évi jótállás!

az elsők között is elsők.

Két évi jótállás!

Az összes alkatrészekből, acetylén-lámpákból, csengek, kürtök stb. felszerelési tárgyakkól és a legjobb minőségű kerékpárgummikból állandó, nagyválasztékú raktár.

Jó minőség! Olcsó árak!

Nagy javító műhelyünkben mindenféle munkát olcsón és pontosan készítettünk.

Puch-motorkerékpárok és automobilon tolnamegyei képviselői. — Használt kerékpárokat becserélünk.

Kedvező részletfizetések!

Az eredeti AFRANA és WETTINA

varró- és mûhímzőgépek a legtökéletesebb gyártmányok.

Singer család, karikahajós, Central-Bobbin és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is minden varrógépért 10 évi kezességet vállalunk.

Kedvező fizetési feltételek.

Nagy varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Használt varrógépeket becserélünk.

Alkatrészek az összes rendszerű varrógépekhez. — **Szakértő műgépészünket kívánatra bárhova vidékre is kiküldjük.**

Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Tökéletes

Beszélőgépek (Grammophonok)

és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is

Müller Testvérek

varrógép-, kerékpár- és gazdasági gépek raktárában

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

14-52